

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ'

10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1938

ΔΡΙΘ 31-32

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ' { πρωτ. 2688
Διεκ. 2065 } 'Εν 'Αθήναις τῇ 27 'Ιουλίου 1928

*Πρὸς τοὺς εὐλαβεστάτους 'Εφημερίους
τῆς καθ' ἡμᾶς 'Αγιοτάτης 'Αρχιεπισκοπῆς.*

'Επικαιμένων καὶ πάλιν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, εὐκαιρον κρίνομεν ἵνα ὑπομνήσωμεν εἰς τοὺς εὐλοβεστάτους 'Εφημερίους καὶ πάντας ἐν γένει τοὺς κληρικούς τῆς καθ' ἡμᾶς 'Αγιοτάτης 'Αρχιεπισκοπῆς τὸ καθήκον αὐτῶν ὅπως τηρήσωσι τὴν προσήκουσαν στάσιν καὶ δὴ ὅπως ἀπόσχῳσι πάσης οἰασδήποτε ἀναμείξεως εἰς αὐτάς.

Ὡς καὶ ἄλλοτε ἐξηγήσαμεν, ὁ κληρικός, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς 'Εκκλησίας, δὲν δύναται ν' ἀνήκῃ εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν πολιτικὴν μερίδα, διότι δὲν δικαιούται νὰ κάμνῃ διάκρισιν μεταξὺ τῶν πιστῶν, νὰ εἶναι ἠνωμένος μετὰ τῶν μὲν καὶ ν' ἀποκρούῃ τοὺς δέ. Δὲν δύναται ἐν τῷ ναῶ μὲν νὰ λέγῃ «εἰρήνη πᾶσι» καὶ νὰ εὐχῆται ὑπὲρ τῆς εἰρήνης πάντων, ἐκτὸς δὲ τοῦ ναοῦ νὰ κομματιζῆται καὶ νὰ συντελῆ εἰς τὴν διαίρεσιν τοῦ λαοῦ. Ὁ κληρικός, ὁ ἀνήκων εἰς πολιτικὸν κόμμα, καταπίπτει ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ ἀξιώματός του καὶ καταρρίπτει τὸ γόητρον τῆς 'Εκκλησίας. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν οὔτε εἰς ἰδιαιτέρας συνομιλίας νὰ πολιτικολογῆ, νὰ ἐρίξῃ καὶ νὰ διαπληκτίζῃται, οὔτε ἐκδηλώσεων πολιτικῶν νὰ συμμετέχῃ. Καθῆκόν του δὲ εἶναι οὐχὶ μόνον νὰ εὐχῆται, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐργάζεται εὐλικρινῶς ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς εἰρήνης τῶν πολιτῶν, ὑπὲρ τῆς κατευνάσεως τῶν πολιτικῶν παθῶν καὶ ἐν γένει νὰ παρίσταται ἐν μέσῳ αὐτῶν ὡς κήρυξ τῆς ἀγάπης καὶ ἄγγελος τῆς εἰρήνης. Ἄλλως τε, παρ' ἡμῖν ὁ κληρικός, διὰ νὰ ἴσταται ὑπεράνω πάσης πολιτικῆς ἀποχρώσεως, οὔτε ψηφίζει, οὔτε ἐκλέγεται.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, θεωροῦμεν τοῦτ' αὐτὸ ἐγκλημα πᾶσαν ἀνάμειξιν οἰουδήποτε κληρικοῦ εἰς τὰς πολιτικὰς διαμάχας, ἐπομένως θὰ τιμωρήσωμεν κατὰ τὸν μᾶλλον αὐστηρὸν τρόπον τοιαύτην ἀνάμειξιν

μετὰ τὰς ἀνωτέρω συστάσεις καὶ ὑπομνήσεις ἡμῶν.

«Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν.
'Αμήν» (Ρωμ. ιε', 33).

Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης
† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΜΕΓΑΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

Τῇ 12 'Ιουνίου τοῦ ἔτους τούτου ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ 'Εφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ὡς νόμος τοῦ 'Ελληνικοῦ Κράτους ὁ ὑπ' αριθ. 3615 γνωστὸς νόμος «περὶ ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῶν ἐν ταῖς Νέαις Χώραις τῆς 'Ελλάδος μητροπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου». Διὰ τοῦ νόμου τούτου, ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν 'Ελλήνων μετὰ μελέτην ὑπὸ εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς 'Επιτροπῆς ἐπισταμένην τοῦ ἐπὶ τοσοῦτον χρονίσαντος ζητήματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῶν ἐν ταῖς Νέαις Χώραις ἱερῶν μητροπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, αὐταὶ ἐφεξῆς θὰ ἀναγνωρίζωσιν ὡς διοικητικὴν αὐτῶν 'Αρχὴν τὴν ἐν 'Αθήναις 'Ιερὰν Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Αὐτοκεφάλου 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος κατὰ ἀνάθεσιν εἰς ταύτην τῆς διοικήσεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου, οὕτως, ἐν τούτοις, τηροῦνται τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα, ἐξομειούμενοι δ' οὕτω κατὰ πάντα πρὸς τοὺς μητροπολίτας τῆς Αὐτοκεφάλου 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος, θὰ μετέχῳσι τῆς ἐν 'Αθήναις 'Ιερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γενικοῦ 'Εκκλησι. Ταμείου, θὰ δικάζωνται καθ' ἕνα τρόπον καὶ οἱ ἱεράρχαι τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος καὶ θὰ ἐκλέγωνται ἐπ' ἴσης ὡς καὶ οὗτοι «ἀπαγορευομένης τῆς ἀπὸ μητροπόλεως εἰς μητρόπολιν μεταθέσεως».

Ἡ ρύθμισις αὕτη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος τῶν Νέων Χωρῶν ἀποτελεῖ σπουδαιότατον γεγονός ἐν τῇ συγχρόνῳ ἐκκλησιαστικῇ ἡμῶν ἱστορίᾳ. Ἐκ τῶν τελευταίων πολιτικῶν περιπετειῶν, εἰς ἃς εὐρέθησαν ἐμπεπλεγμένοι καὶ ἡ 'Ελλάς καὶ ἡ Τουρκία, προέκυψε, σὺν ἄλλοις, καὶ καθεστὼς ἐκκλησιαστικὸν τῆς 'Εκκλησίας Κων)πόλεως τοιοῦτο, ὥστε αἱ εἰς τὴν 'Επικράτειαν τῆς 'Ελλάδος περιελθούσαι ἐπαρχαὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἔμενον διοικητικῶς μετέωροι μέχρι σήμερον καὶ ἔχθητο εἰς πάσας ἐκεῖνας τὰς ἀνωμαλίας, αἵτινες συμπαραομαρτοῦσιν εἰς πᾶσαν ἀταξίαν καὶ ἀρρυθμίαν, εἰς ἃς μοιραίως ἄγει ἡ «ἀνομία»,

ήτοι ἡ ἔλλειψις ἐννόμου καθεστώτος. Ἡ ἀκαταστασία αὕτη πρώτους ἐλύπει αὐτοὺς τοὺτους τοὺς ἐπὶ τὴν διοίκησιν τῶν ἐν λόγῳ ἐπαρχῶν τεταγμένους ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας Κων/πολέως τῆς δυσφορίας ὅμως ταύτης δὲν ἠδύνατο νὰ παραμένῃ ἀμέτοχος καὶ ἡ αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὴν καθ' ὅλου μὲν ἀδελφικὴν συμπάθειαν, ἀλλὰ καὶ διὰ λόγους καθαρῶς διοικητικῆς τάξεως θίγοντας αὐτὸν τὸν ἐσωτερικὸν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ρυθμὸν καὶ διασάφιστως ἀπηγοῦντας εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῆς ζωὴν. Διὰ τούτους ἀκριβῶς τοὺς λόγους προσπάθεια ἐκάστοτε κατεβάλλετο ὅπως εὑρεθῇ τρόπος τῆς διεξόδου τῶν μητροπόλεων τῶν Νέων Χερῶν ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκυβερνησίας πρὸς θεραπείαν τῶν ἐξ αὐτῆς προκυπτόντων ἐσθίων. Τὸ ζήτημα ἐτέθη ὑπὸ τὴν ἐμπεριστατωμένῃ μελέτῃ ἐιδικῶν Ἐπιτροπεῶν, ἀποτελουμένων ἐξ Ἱεραρχῶν διακρετῶν καὶ διακακρημένων κανονολόγων, ὡς κυριώτεραι δὲ λύσεις τοῦ προβλήματος ἐλογίσθησαν ἡ ἡ ὑπαγωγή τῶν μητροπόλεων τούτων ὑπὸ ἴδιαν Ἱ. Σύνοδον μετ' ἰδίου Ἐκκλησι. Ταμείου ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἡ ἡ κατὰ ἐκκλησιαστικὰ θέματα διαίρεσις καὶ διοικήσις, ἡ, τέλος, ἡ διοικητικὴ αὐτῶν ἀφομοίωσις πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ ἐνιαῖον μὲν τῆς νομικῆς αὐτῶν ἐν τῇ ἑλληνικῇ Πολιτεῖᾳ ὑποστάσεως, δίχα μὲντοι καὶ τῆς ὁλοκληρωτικῆς αὐτῶν χειραφετήσεως ἀπὸ τοῦ εἰς ὃ ὑπάγονται Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἡ ἱστορία τῶν προσπαθειῶν τῆς ρυθμίσεως τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος ὑπῆρξε μακρὰ καὶ ἐπιπονος, τὰ στάδια δ' αὐτῆς ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ ἐξετέθηεν ἤδη ἐν ἐιδικῇ ἱστορικῇ μονογραφίᾳ οὐ πρὸ πολλοῦ ἐκδοθείσῃ ὁ Παναγ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Γεννάδιος. Ἀλλ' ἐκ τῶν προταθειῶν λύσεων, ὧν ἐκάστη εἶχε τὰ «ὐπὲρ» καὶ τὰ «κατὰ», ἡ μᾶλλον σύμμορφος πρὸς τὰς νῦν περιστάσεις καὶ θεραπευτικὴ τῶν ἐκ τῆς ἀκυβερνησίας δειῶν προεκρίθη ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκδοθέντος νόμου θεσπιζομένη, ἧς εἰσηγητῆς ἐγένετο ὁ Μακκαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν.

Τίνες ὑπῆρξαν οἱ λόγοι οἱ ἀγαθόντες εἰς τὴν εἰσηγήσιν ταύτης τῆς διεξόδου, ἤδη ἀνεπύχθη ἐν τῷ καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευθέντι ὑπομνήματι αὐτοῦ, τῷ ζητηθέντι καὶ χρησιμοπονηθέντι ὑπὸ τῆς προμημονευθείσης Κοινουδουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ λύσις, ἐσονδήποτε κἂν μὴ ἦνε ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς τὴν κανονικὴν ἀκρίβειαν, δὲν εἶνε, παρὰ τοῦτο, ὅλως μεμονωμένη, ἐφ' ὅσον δὲ ἔθθεν μὲν ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς οικονομίας τῶν περιστάσεων, ἔθθεν δ' οὐδ' ἐτέρας τῶν συμβαλλομένων Ἐκκλησιῶν τὰ κυριαρχικὰ δίκαια λυμάνεται οὐσιαστικῶς, ὑπὸ πάντων ἐκρίθη ὡς ἡ μόνη δυναμένη νὰ γείνη ἀποδεκτὴ, καὶ δὴ ἐπὶ θετικῇ ἀμοιβαίᾳ ἐκκλησιαστικῇ ὠφελείᾳ.

Ἦδη ὁ νέος νόμος ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν, καὶ ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρόκειται νὰ

συνεχίσῃ τὴν δρᾶσιν αὐτῆς ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς νέας αὐτῆς συγκροτήσεως. Νέος σταθμὸς μέγας σημειοῦται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν· μέγας ἐν σχέσει πρὸς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ μεγαλειότερος, ὡς πεποιθήμεν, πρὸ πάντων διὰ τὸ μέλλον. Διότι ἐκ τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ καθεστώτος, ἐν ᾧ ἡ ἀ συντονίζεται ἡ σύνεσις καὶ ὁ φρεσισμός καὶ ἡ γαλήνη καὶ ἡ δρᾶσις συμπάσης τῆς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἑπικρατεῖᾳ Ἱεραρχίας, ἀσφαλῶς ἢ ἀναπηδήσῃ νέα ἐποχὴ ἐκκλησιαστικῆς δράσεως ὑπὲρ τοῦ χριστεπωνύμου τῆς κοινῆς πάντων ἡμῶν πατρίδος πληρώματος.

ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟΝ

Τὴν θρησκείαν τοῦ λαοῦ τὴν πραγματικὴν καὶ ζωντανὴν πρέπει ν' ἀναζητήσωμεν ὄχι μέσα εἰς τὰ θεολογικὰ διδῆλα, τοὺς παπυροὺς καὶ τοὺς κώδικας, ἀλλ' εἰς τὰ σύγγραμμα ἤθη καὶ ἔθιμα καὶ τὰς πολλαπλὰς θρησκευτικὰς λαϊκὰς ἐκδηλώσεις. Μικὰ τῶν ἐκδηλώσεων τούτων, αἱ ὅσαι μαρτυροῦσι τὸ βαθὺ θρησκευτικὸν αἰσθημα, ὅφ' οὐ ἐμφορεῖται κατὰ μέγα μέρος ὁ Ἑλληνικὸς λαός, εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ μικτὴ ἐκ μυστικοπαθείας καὶ πίστεως εὐλάβεια πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Θεοτόκου.

Ὅταν κατὰ τὰ μυρίπνοα καὶ γλιάρᾳ τοῦ Δεκαπενταυγούστου δεικνᾶ σημαίνῃ ὁ κώδων τῆς Ἐκκλησίας, πλήθη πιστῶν μὲ ἰδιαίτεράν προθυμίαν, μὲ θρησκευτικὴν κατανύξιν καὶ μὲ βαθεῖς ὥσως θρησκευτικὰς στοχασμοὺς συρρέουσιν εἰς τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικροὺς ναοὺς, εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν πόλεων, τῶν χωριῶν καὶ τῶν ἐσχωρῶν, πολλακίς εἰς ἀπομακρυσμένα καὶ μονήρη καῖθρια (μὲ ἰδιαίτεράν μάλιστα προτιμησίαν εἰς αὐτὰ), ὅπως εἰς τὴν ἡσυχίαν τῆς μονώσεως αἱ εἰς τὸ κάπως μυστικοπαθεῖς ἡμίτως τοῦ δεικνῶ ἐξωτερικεύουσιν τὰ αἰσθηματὰ ἀγάπης, πίστεως καὶ σεβάσμου πρὸς τὸ θεῖον τῆς Παναγίας πρόσωπον.

Καὶ δικαίως. Ἡ Παναγία ὑπῆρξε πάντοτε τὸ καταφύγιον τοῦ ἔθνους ἡμῶν εἰς τὰς κρίσιμους τῆς πολιτικῆς ἡμῶν ἱστορίας στιγμὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς δυσχερείας καὶ τὰς δεινὰς περιστάσεις τῶν ατόμων καὶ τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ καὶ δι' ἕπαν το ἀνθρώπινον γένος ἡ Θεοτόκος ὑπῆρξεν ἡ μεσίτρια μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, αὐτὴ συνήψε τοὺς οὐρανοὺς τὴν διασφαρίσαν ἕνεκα τῆς ἁμαρτίας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀποσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ θεοῦ φύσιν τοῦ ἀνθρώπινου γένους, γεννήσασα τὸν Ζωοδότην καὶ Διτριωτὴν ἡμῶν.

Ἡ Παναγία Παρθένος ἀποτελεῖ ἐν ταύτῃ τὸ ἰδανικώτερον πρότυπον τῆς ἠθικῆς τελειότητος, ἰδίως ἐν τῷ γυναικεῷ κόσμῳ· αὐτὴ στηριζεῖ εἰς τοὺς σκληροὺς τῆς παρθενίας ἀγᾶνας, οἰκοδομεῖ εἰς ἀρετὴν, ἐνισχύει εἰς τὴν προσπάθειαν τῶν ἀδύατων ἀνθρώπων, ὅπως ὑψωθῶσιν εἰς ἰδανικὸν καὶ ἀνώτερον πνευματικὸν κόσμον. Ἀλλὰ καὶ ἔταν, λόγῳ τῆς ἀτελείας καὶ ἀσθε-

νείας ἡμῶν, ἐμπέσωμεν εἰς τὴν παγίδα τοῦ πονηροῦ καὶ ὡς ἔ ναυαγοὶ τὸν καταποντισμὸν ἡμῶν ἐπικείμενον διαβλέπωμεν, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ὡς ἐξ ἐνστίχτου στρέφονται πρὸς τὴν φιλόανθρωπον τοῦ φιλοανθρώπου Θεοῦ Μητέρα καὶ ἐξ αὐτῆς ἀναμένομεν ἀρωγὴν καὶ ὁρηθειαν.

Ἄ. εἰς πάντα χριστιανόν, πολλῶ μᾶλλον εἰς τοὺς πενθοῦντας καὶ τοὺς τεθλιμμένους ἢ Θεομήτωρ ἀποτελεῖ τὸ πραδεῖγμα τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐγκαρτερήσεως καὶ τὴν πηγὴν τῆς παραμυθίας. Οὐδεμιᾶς ἄλλης μητρὸς ἢ καρδία ἐπαράχθη περισσότερον, ὅσον ἢ τῆς Παναγίας, θεωρούσης τὸν Υἱὸν Αὐτῆς, τὸ γλυκύτατον Αὐτῆς τέκνον, ἐν μέσῳ δύο φοβερῶν ληστῶν ἐπὶ ξύλου κρεμάμενον καὶ δεινῶς βασανιζόμενον. Ἄλλ' ὁ μητρικὸς αὐτῆς πόνος ὑπεχώρει καὶ ἐμετριάζετο, ἐκ τῆς συναισθήσεως ὅτι ἐτελεῖτο τὴν ὥραν ἐκείνην ἢ μεγαλειώδης θυσία τοῦ Θεοανθρώπου πρὸς ἐξίλασμον τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ συντετριμμένη μὲν, πλὴν οὐχὶ καὶ ἀπηλπισμένη, ἀπέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐπιστηθίου μαθητοῦ τοῦ Υἱοῦ Αὐτῆς, τοῦ Ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ἀναμένοισα ἐν διηγεκεῖ προσευχῇ τὸ τέλος τῆς ἐπιγείου Αὐτῆς ζωῆς καὶ τὴν εἰς τοὺς οὐρανοὺς πλησίον τοῦ Υἱοῦ Αὐτῆς καὶ Θεοῦ ἄνοδον. Οἱ Ἀπόστολοι περιβάλλουσι μετ' ἰδιαιτέρας συγκινήσεως τὸ σεπτὸν σκήνος τῆς Μητρὸς τοῦ ἡγαπημένου Διδασκάλου καὶ γίνονται μάρτυρες τῆς εἰς τοὺς οὐρανοὺς αὐτῆς μεταστάσεως.

Ἐκτοτε ἢ Μητὴρ τοῦ Θεοῦ, περιβαλλομένη ὑπὸ τῶν ἀναριθμήτων ἀγγελικῶν δυνάμεων, μεσιτεύει παρὰ τῷ Υἱῷ Αὐτῆς ὑπὲρ παντὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τὸ ὅποιον ἐν Αὐτῇ εὔρε τὴν ἀπολύτρωσιν ἀπὸ τῆς κατάρας τοῦ πρωτοπλάστου. Ἐν τῇ συναισθήσει ταύτῃ καταφεύγουσιν οἱ πιστοὶ πρὸς Αὐτὴν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, πλήρεις συναισθημάτων εὐγνωμοσύνης καὶ εὐλαδείας, ἵνα ζητήσωσι τὴν χάριν Αὐτῆς, τὴν τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς ἀσθενείας θεραπεύουσαν.

Ὁ πλήρης οὐρανὸς ποιήσεως παρακλητικὸς κανὼν ἀναδιόξει ἡμᾶς εἰς ὑπεργείους σφαίρας, συγκινεῖ καὶ οἰκοδομεῖ ἡμᾶς. Ὁ λαὸς δὲ, ἐννοεῖ θεδαίως πολλὰ ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ τὰ ἐλλείποντα εἰς τὴν σφαῖραν τῆς γνώσεως ἀναπληροῦσιν ἄλλαι δυνάμεις, ἢ θερμὴ πίστις καὶ ἢ τοῦ Θεοῦ χάρις. Εἰς τὰ πρόσωπα τῶν πιστῶν εἶναι ἐξωγραφισμένη εἰς τὰς ἱερὰς στιγμὰς τῆς ἀκολουθίας, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα, ἢ ἀγιαστικὴ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας.

Ἐρ' ὅσον ὑπάρχει Χριστιανισμὸς, δὲν θὰ λείψῃ ἢ δαχτυλάτη εὐλάβεια πρὸς τὴν βασίλισσαν τῶν Οὐρανῶν. Αὐτὴ θὰ εἶναι πάντοτε ἢ γλυκεῖα Μεσίτρια μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, τὸ καταφύγιον τῶν δεινοπαθόντων, ἢ παρηγορία τῶν πενθούντων, τὸ πρότυπον τῆς ἡθικῆς τελειότητος καὶ καθαρότητος. Πρὸς αὐτὴν θ' ἀνατείνῃ εἰς τοὺς αἰῶνας ἱκετίδας χεῖρας ἢ στρατευομένη ἐπὶ γῆς Ἐκκλησία.

Μόναχον

ΔΗΜ. ΜΩΡΑ·Ι·ΤΗΣ

Ο ΘΗΡΑΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

Ἐπικήδειος λόγος τοῦ Μ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν

Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης, Γραφον: Μακάριοι οἱ νεκροί, οἱ ἐν Κυρίῳ ἀπεθνήσκοντες ἄπαρτι. Naί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. (Ἀποκάλ. 14 13).

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἐν τῇ Ἀποκαλίψει ἤκουσε φωνῆς ἐξ οὐρανοῦ, ἐντελλομένης αὐτῷ, ἵνα γράψῃ ὅτι εἶναι μακάριοι οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες νεκροί, εἴτε ὡς μάρτυρες τῆς πίστεως, εἴτε ὡς ἐν ὑπομονῇ διανύσαντες τὸν εὐσεβῆ αὐτῶν βίον ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐπιβεβαιοὶ δὲ τὸν μακαρισμὸν τοῦτον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, λέγον ὅτι: ἀποθνήσκουσιν οἱ μάρτυρες καὶ οἱ εὐσεβεῖς ἵν' ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.

Τας ρήσεις ταύτας τῆς Ἀποκαλίψεως ὑπομιμνήσκει εἰς ἡμᾶς, πάντας ὁ προκείμενος νεκρός. Ὁ θάνατος τοῦ, θάνατος γέροντος, προὔξενεσε σχεδὸν ἔα πληξιν, διότι ἦτο οὗτος τόσον ἀκαίριος σωματικῶς μέχρι τῆς πρωτῆς τῆς χθές, μέχρι πρὸ ὀλίγων ἔτι στιγμῶν τῆς τελευτῆς του, ὅτε ἐνέπνεεν εἰς πάντας μονουνοῦχι τὴν ἰδέαν τῆς υπερνικήσεως τοῦ θανάτου. Ἐφαίνετο αἰωνόβιος ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Θήρας Ἀγαθάγγελος Γεωργιάδης.

Γεννηθεὶς τῷ 1850 ἐν τῷ χωρίῳ Λαπαναγοὶ τῆς Ἐπαρχίας Καλαβρυτων, λίαν ἐνωρίς εἰσῆχθη εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν διὰ τινος θείου του Θεοφίλου, μοναχοῦ τῆς Μονῆς ταύτης, ἐν αὐτῇ δὲ καὶ ἐξεπαιδεύθη. Διότι ἐλειτούργει ἐν αὐτῇ πλῆρες Σχολαρχεῖον, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἡ Μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν διὰ τῆς Σχολῆς τῆς ἐκείνης ὑπῆρξε φωτῶριον πνευματικόν, ἐξ οὗ ἐξῆλθε μακρὰ σειρά δοκίμων κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ διερω ἀπεδείκνυε πόσον ὑψηλὴ καὶ ὠφέλιμος δύναται νὰ εἶναι ἢ ἀποστολὴ τῶν Μοναστηρίων καὶ σήμερον ἔτι. Χάρις εἰ, τὰ Μοναστήρια σχεδὸν πάντες οἱ Ἱεράρχαι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ πλῆθος ἄλλων κληρικῶν, διὰ νὰ μὴ εἶπω καὶ καϊλῶν, ἐμωρφώθησαν. Τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, στερομένης τῶν μέσων τῆς μορφώσεως τῶν λειτουργῶν αὐτῆς, ἀνεπλήρου καὶ ἀναπληροῦσιν αἱ Ἱεραὶ Μοναί. Σήμερον ἔτι μέγα μέρος τῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογίας ὀφείλουσιν εἰς τὰς Μονὰς τὰ μέσα τῶν σπουδῶν των. Τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ λανθάνουσαν μὲν, ἀλλὰ σπουδαιότητα τῶν Μονῶν δεῖσιν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ ἀείμνηστος Ἀγαθάγγελος, ὡς τροφίμος τῆς Μονῆς Ταξιαρχῶν, μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τῆς Μονῆς μετέβη τῷ 1874 εἰς

Ναύπλιον, ὡς ἔπρατον σχεδὸν πάντες οἱ μορφώ-
μενοι Ταξιαρχῖται, καὶ ἐκεῖ διήκουσε τὰ γυμνασιακὰ
μαθήματα. Ἀποφοιτήσας δὲ τοῦ Γυμνασίου ἐν ἔτει
1878 ἦλθεν εἰς Ἀθήνας καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν
τῆς Μονῆς διήκουσε τὰ μαθήματα τῆς Θεολογικῆς
Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, λαβὼν τὸ πτυχίον αὐτοῦ
ἐν ἔτει 1882. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἦτο τότε ὁ
Προκόπιος α΄. Γεωργιάδης, ὅστις μετὰ τὴν ἀποφοί-
τησίν του ἐκ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς προσέλαβε τὸν
Ἀγαθάγγελον ὡς Διάκονον καὶ Γραμματέα.

Δὲν εἶχε παρέλθει εἰσέτι ἐντελῶς ὁ ἐκ τῶν Σιμωνιακῶν τρομερὸς σάλος, ὁ συνταράξας καὶ τὴν Ἐκ-
κλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν κοινωσίαν· ἀλλ' ἀκρι-
βῶς κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, καθ' ὃ ὁ Ἀγαθάγγελος προ-
σελήφθη εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἐμγα-
λύνθη ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διότι διὰ πράξεως
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἠνώθησαν μετ' αὐ-
τῆς αἱ Ἐπισκοπαὶ Θεσσαλίας καὶ Ἀρτης, ἐθεώρησε
δὲ πρόσφορον τὴν εὐκαιρίαν ἡ Ἐκκλησία νὰ ζητήσῃ
τὴν ἀναθεώρησιν τῶν διεπόντων αὐτὴν νόμων Σ΄
καὶ ΣΑ΄. Ἀλλ' οὐδὲν ἐγένετο. Ἀντιθέτως ἡ ἐπὶ τοῦ
προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς
τοῦ 1882 προέτεινε χάριν οἰκονομίας τὴν κατάργησιν
τῶν Καθηγητῶν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν
τοῖς Γυμνασίοις καὶ τῶν Ἱεροκηρῶν. Πράγματι
δέ, παρὰ τὴν ἐξεγερθεῖσαν τῆς κοινῆς γνώμης γενι-
κὴν κατακραυγὴν, ἡ κατάργησις τῶν Καθηγητῶν ἐγένε-
το. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ Ὑπουργὸς
Κ. Λομβάρδος εἰσηγήθη εἰς τὴν Βουλὴν, κατὰ
πρότασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, νομοσχέδιον περὶ
προσόντων καὶ ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων, διότι ἐξη-
κολούθουν καὶ ἔνεκα τῶν Σιμωνιακῶν ἀσεβεῖς ἐπι-
θέσεις κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ κατ' αὐτῆς ἔτι τῆς
Χριστιανικῆς θρησκείας, πολλάκις δὲ ὁ λαὸς ἔκασεν
ἐφημερίδας, ὑβρίζουσας· ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἀφῆκεν ἔκ-
θετον καὶ αὐτὸ ἔτι τὸ ἀπλοῦν νομοσχέδιον τοῦ Λομ-
βάρδου. Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1883 ἐπὶ τῇ ἐνάρξει
τῶν ἔργασίων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, παρόντος καὶ τοῦ
νέου Ὑπουργοῦ Δημ. Βουλγαρίτου ἔλεγεν ὁ Πρόεδρος
αὐτῆς «ὕπαρχουν ἄνθρωποι, καὶ πολιτευόμενοι μάλι-
στα, οἵτινες δοξάζουσιν ὅτι ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ
εἶνε πάντοτε ταπεινὴ, ὅπως μὴ οἱ λειτουργοὶ αὐτῆς,
ἀναπτυσσόμενοι, ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τὰ συμφέροντα τῆς
Πολιτείας». Ἀποκρούων τὴν πλάνην ταύτην καὶ τὴν
δεινὴν θέσιν τῆς Ἐκκλησίας περιγράφων ὁ Πρόεδρος
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπέλεγεν «ἐπέστη πλέον ὁ και-
ρὸς, ἀναβολὴ δὲν εἰσχωρεῖ πλέον, ὁ κώδων τῆς τε-
λευταίας κρίσεως ἐσήμανεν, ἢ θὰ ὑπάρξωμεν, ἢ θὰ
πέσωμεν ὀλοσχερῶς!» Εἰς τὴν γοερὰν ταύτην κραυ-

γὴν ὁ Βουλγαρίτης παρέσχε τὰς συνήθεις ὑποσχέσεις,
χωρὶς οὐδὲν νὰ γίνῃ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὑπὸ ταύταις περιστάσεσι προσελήφθη εἰς τὴν
διακονίαν αὐτῆς ὁ νεωρὸς τότε Διάκονος Ἀγαθάγγε-
λος, ὅς τις, μάρτυς γενόμενος τῶν ἐκτάκτων δυσχε-
ρειῶν ἐκείνων καὶ παρακολουθήσας τὴν ζωὴν τῆς
Ἐκκλησίας ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῆς, πολλὰ εἶχε βραδί-
τερον νὰ διηγήται περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων.
Ἐπὶ μίαν πενταετίαν διηκόνησε πιστῶς καὶ τιμῶς,
ἐν ἀφοσίωσει πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πρὸς τὸ κα-
θῆκον, ἐπιθυμῶν δὲ νὰ συμπληρώσῃ τὴν μόρφωσιν
αὐτοῦ τῷ 1887 μετέβη εἰς Μόναχον καὶ φοιτήσας
τακτικῶς εἰς τὸ ἐκεῖ Πανεπιστήμιον ἔλαβε τὸ πτυ-
χίον τῆς φιλοσοφίας, μετέβη δ' ἐκ Μονάχου εἰς Βε-
ρολίνον καὶ Λειψίαν, ὅπου διέτριψεν ἐπὶ τινὰ χρόνον.
Ἐπανακάμψας εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὸν θάνατον
τοῦ Προκοπίου ἐχηρημάτισε Καθηγητῆς καὶ Σχο-
λάρχης ἐν διαφόροις Σχολαῖς τῆς Πελοποννήσου,
ἄχρις οὗ τῷ 1894, τῇ προτάσει τοῦ ἀειμνήστου Μη-
τροπολίτου Γερμανοῦ Καλλιγᾶ, μεγάλως ἐκτιμῶντος
τὴν μάθησιν καὶ τὴν χρησιμότητα τοῦ Ἀγαθαγγέλου,
ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διώρισε τοῦτον προϊστάμενον τοῦ
Ἱεροῦ ναοῦ τῆς ἐν Πετρούπολει Ἑλληνικῆς Προ-
σβείας, εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀειμνήστου Προκοπίου
Κουκουλάρη, ἐκλεγέντος τότε καὶ χειροτονηθέντος
Ἐπισκόπου Τρίκκης. Ἡ θέσις τοῦ Ἑλληνος Προϊ-
σταμένου ἐν Πετρούπολει ἦτο μεγάλη καὶ ἐπιφανής,
διότι οὗτος ἀντεπροσώπευε ταῦτοχρόνως καὶ τὴν
Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Τὴν θέσιν ταύτην ἐπαξίως
κατέσχευε ὁ Ἀγαθάγγελος. Ἡμεῖς αὐτοὶ ὑπήρξαμεν
μάρτυρες τοῦ ἀπείρου σεβασμοῦ, οὐκίνο ἀπήλασε,
παρὰ τε τῶν Ρώσων Ἱεραρχῶν παρ' αὐτοῦ τοῦ
Τσάρου Νικολάου β΄, καὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς.
Εἰς πλείστας περιστάσεις ἐζητεῖτο ἡ γνώμη τοῦ
Ἑλληνος ἀρχιμανδρίτου, πλείστα δὲ μέλη τῆς Ῥωσ-
σικῆς ἀριστοκρατικῆς τάξεως ἐξωμολογοῦντο τακτι-
κῶς εἰς αὐτόν. Μεταξὺ τῶν ἐξαιρετικῶς τιμῶντων καὶ
σεβόμενων αὐτόν ἦτο καὶ ἡ εὐσεβὴς Βασίλισσα
τῆς Ἑλλάδος Ὀλγα, τακτικῶς ἐπισκεπτομένη τὴν
Πετρούπολιν. Προχθὲς ἀκόμη κατὰ τὴν τελευταίαν
ἡμῶν συνάντησιν ὁ ἀειμνήστος Ἱεράρχης διηγείτο
μετὰ ζωηρότητος τὰς εὐτυχεῖς ἡμέρας, αἷς διήλθεν ἐν
τῇ χώρῳ ἐκείνῃ, ἣν σήμερον καλύπτει σιὰ θανάτου
καὶ ἦν μετέβλεπεν εἰς φρικώδη ἐρεῖπια σατανικῆ
ἀπόπειρα ἐφαρμογῆς ἀνατρεπτικῶν ἰδεῶν.

Λαμπρῶς ἀντιπροσωπεύσας τὴν Ἐκκλησίαν τῆς
Ἑλλάδος ἐν Ῥωσίᾳ ἐπὶ δέκα καὶ τρία περίπου ἔτη,
ὁ Ἀγαθάγγελος, ἐξελέγη τῷ 1907 ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς
Συνόδου καὶ χειροτονήθη Ἐπίσκοπος Θήρας, ἔκτοτε

δ' ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἓν ἔτος ἐποίμανεν ὁσίως καὶ θεαροέστως τὸ μικρὸν ποίμνιον αὐτοῦ. Βεβαίως ἡ ἐπισκοπικὴ δράσις τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου δὲν ἐσημάνθη διὰ γεγονότων δυναμένων νὰ καταλίπωσιν ἀνεξίτηλα ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἴχνη διαβάσεως. Πιστὸς φύλαξ τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου του κατὰ τῶν λύκων τῆς ξένης προπαγάνδας, ἠδυνήθη νὰ διασώσῃ αὐτό. Τοῦτο δὲ ὑπῆρξε μεγάλη ὑπηρεσία αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ ἴδιος προχθὲς περιγράφων εἰς ἡμᾶς τὴν δράσιν του, ὡσεὶ προαισθανόμενος τὴν ἐπικειμένην τελευτὴν του, ἔλεγεν ὅτι ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη κυβερνῶν τὴν Ἐπισκοπὴν του οὐδέποτε παρετήρησε δυσαρέσκειάν τινα τοῦ ποιμνίου ἐναντίον του, μετὰ συνέσεως δὲ θυμίζων τὸν βίον τῶν κληρικῶν, οὐδέποτε, κατὰ τὸ μακρὸν διάστημα τῆς ἀρχιερατείας του, ἔφερον ἐνώπιον τῆς Ἱεράς Συνόδου ὑπόδικον κληρικόν. Ἐκαστος ἐννοεῖ τί σημαίνουν ταῦτα διὰ τὸν Ἱεράρχην καὶ ὁποῖαν θετικὴν ὑπηρεσίαν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀποτελοῦσι. Ἠγαπᾶτο δὲ καὶ ἑμιᾶτο οὐ μόνον πρὸς τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦ ἑτεροδόξου τῆς Ἐπισκοπῆς Θήρας. Ἦρεμος πάντοτε καὶ ἡσίχιστος, ἀμειπτος κατὰ τὸ ἀνθρωπίνως δυνατόν, καὶ ἀνώτερος πάσης κατηγορίας, ὑπῆρξε διὰ τὸν εὐσεβῆ λαὸν τῆς Ἐπισκοπῆς «ζῶσα καὶ σιωπῶσα παραινέσις», ἵνα μεταχειρισθῶμεν ἐκφρασίαν τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἀθορύβως πάντοτε ἐργαζόμενος. Ἀπόδειξις δὲ τῆς ἀγάπης τοῦ λαοῦ πρὸς αὐτὸν εἶναι, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἡ ὁμόθυμος ἀπαίτησις ὅπως ἀνακομισθῇ εἰς Θήραν τὸ λείψανον αὐτοῦ, ὅπερ καὶ ὁ ἴδιος ἐπεθύμει, ἵνα ταφῇ παρὰ τὸν προκατόχον αὐτοῦ Νικόδημον. Ἦτο καταφανὲς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὅτι ἀπέλειπον αὐτὸν αἱ δυνάμεις καὶ ὅτι ὑστέρει ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἀρχιερατικῶν του καθηκόντων, οὐχ ἦτο μετὰ ζήλου προσεπάθει ν' ἀνταποκριθῇ εἰς αὐτά.

Καὶ ἤδη ὁ Μητροπολίτης Θήρας Ἀγαθάγγελος κατέρχεται πλήρης ἡμερῶν εἰς τὸν τάφον, ἐργασθεὶς ὅσον ἠδύνατο καὶ μείνας τῇ Ἐκκλησίᾳ πιστὸς ἄχρι θανάτου. Εὐχηθῶμεν ἵνα λάβῃ παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸν στέφανον τῆς αἰωνίου ζωῆς. Εὐχηθῶμεν ἵνα καὶ ἐπὶ τοῦ ἀειμνήστου τούτου Ἱεράρχου ἐφαρμοσθῶσιν οἱ λόγοι, οὓς ἤκουσεν ἐξ Οὐρανοῦ καὶ οὓς ἔγραψεν ἐν τῇ Ἀποκαλύψει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης : «Μακάριοι οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι, ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν».

Αἱ Θλίψεις καὶ ὁ ἀληθὴς Χριστιανὸς

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, εἴπερ ποτέ, πολλαὶ πολ- λάκις ἐπέρχονται θλίψεις καὶ δυστυχίαι. Σεισμοὶ καὶ πλῆμμυραι ἀσθένειαι καὶ οἰκονομικαὶ δυσχέρειαι, ἀφορίαι καὶ ναυάγια καὶ πλείστα ἄλλα καταμαστίζουσι τὰς νεωτέρας κοινωνίας. Ἡ θλίψις εἶνε, ὡς εἰπεῖν, ὁ κλῆρος τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες στενάξουν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀθλιότητος καὶ κακοδαιμονίας. Ἡ ζωὴ εἶνε πλήρης θλίψεων καὶ ὀδυνῶν. Πολλάκις καὶ ὁ αἰσιδόξος ἀποβαίνει ἀπαισιδόξος καὶ ἀναφωνεῖ, ὡς ὁ πολὺτλας Ἰώβ. «Ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα ἐν ἣ ἐγεννήθην ἐν αὐτῇ καὶ ἡ νύξ ἐν ἣ εἶπον : ἰδοὺ ἄρσεν. Διὰ τί γὰρ ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἐτελεύτησα, ἐκ γαστροῦ δὲ ἐξῆλθον καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπολώμην ;»

«Ἀπόλοιτο, λέγει ὁ Οἰδίπους, ἀπόλοιτο ἐκεῖνος ὅστις μὲ ἠλευθέρωσε τῶν δεσμῶν τῶν ποδῶν μου, μὲ ἀπέσπασε τοῦ θανάτου καὶ μὲ ἔσωσε· διότι τότε θὰ εἶχον ἀπολεσθῆ καὶ δὲν θὰ ἦμην αἰώνιον ἀντικείμενον ὀδύνης διὰ τοὺς φίλους καὶ δι' ἐμὲ αὐτόν. Ὡ Κιθαιρῶν, διὰ τί μοι ἔδωκας ἄστυλον ; Διὰ τοῦλάχιστον δὲν μοι ἔδωκας διὰ μίαν τὸν θάνατον ;»

Ἐπὶ τῶν βεβαίως καὶ ἀγαθῶν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ὁ ἀνθρώπος ἀπολαύει αὐτῶν· ἀλλὰ τ' ἀγαθὰ εἶνε ὀλίγα, τὰ δὲ δυστυχήματα πολλὰ, ὄναρδιθμητα. Ἐπειτα ἡ ζωὴ εἶνε βραχεῖα καὶ τ' ἀγαθὰ δὲν εἶνε μόνιμα καὶ διαρκῆ. Εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας καὶ ἐν μέσῳ τῶν φαιδρῶν ὄνειρων κόπτεται τὸ νῆμα τῆς ζωῆς· ἀπέρχεται ὁ ἀνθρώπος καὶ ἐγκαταλείπει τὰ πάντα. Ἄξια σημειώσεως ὅσα, τοῦ Ἑσέρου οἰκτερόντος τὴν βραχύτητα τοῦ ἀνθρωπίνου βίου καὶ ὅτι μετὰ ἑκατὸν ἔτη θὰ ὑπάρξῃ οὐδεὶς ἐκ τῆς ἀπείρου του στρατιᾶς, ἀπαντᾷ ὁ Ἀράβαρος (παρ. Ἡροδ. 1, 30—32). «Ἐτετρα τούτων παρὰ τὴν ζωὴν πεπόνθαμεν οἰκτρότερα. Ἐν γὰρ οὕτω βραχεῖ χρόνῳ οὐδεὶς οὕτω ἀνθρώπος, ἐὰν εὐδαίμων πέφυκεν, οὔτε τούτων οὔτε τῶν ἄλλων, τῷ οὐ παραστήσεται πολλάκις καὶ οὐχὶ ἀπαξ τεθνᾶναι βούλεται μᾶλλον ἢ ζῶειν. Αἱ τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσαι καὶ αἱ νόσοι συνταράσσουσαι καὶ βραχὺν πάντα μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιούσαι τὸν βίον. Οὕτω ὁ θάνατος μοχθηρῆς εὐούσης τῆς ζωῆς καταφυγὴ αἰρετωτάτη τῷ ἀνθρώπῳ γέγονεν».

Λαμπρῶς δὲ ὁ ἔξοχος ζωγράφος Πουσσέν (15' αἰῶνος) ἐν τινι τῶν ἔργων του «Οἱ Ποιμένες τῆς Ἀρκαδίας» θέλων νὰ παραστήσῃ τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν ματαιότητα τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, παρίστησι συνηγμένους πέριξ ἐνὸς τάφου τὴν νεότητα, τὸ κάλλος καὶ τὸν ἔρωτα, ὅπως ἡ ψυχὴ, γοητευθεῖσα τὸ

πρωτον ὑπὸ τῶν μαγευτικῶν τούτων ἀγαθῶν, συγκινηθῆναι περισσότερον ἐκ τῶν κακῶν τὰ ὅποια περιμένουν τ' ἀγαθὰ ἐκεῖνα καὶ τῆς ἀναποδράστου τύχης, εἰσίοιμου οὐκ εἶναι τὰ ἐξαφανίσῃ.

Εἰς τὰ δεινὰ καὶ τὰς δδύνας τῆς ζωῆς πῶς θὰ δυνηθῆναι ὁ ἄνθρωπος νὰ ἔχη ἀντοχήν; Διὰ τίνος μέσου θὰ διαπλέη τὴν τρικιμωδὴ θάλασσαν τῆς ζωῆς; Διὰ τῆς Ἐπιστήμης; Ἄλλ' ἢ Ἐπιστήμη καὶ αἱ γνώσεις οὐκ ἀπαξ συνοδεύονται ὑπὸ δδύνης. «Ὁ προσιθίεις γνώσιν, προσθήσει ἀλγῆμα» (Ἐκκλ. 1, 18) λέγει ὁ σοφὸς Σολομών. Ὁ ἄνθρωπος ὅσον περισσότερα γνωρίζει, τόσον περισσότερον λυπεῖται διότι δὲν δύναται νὰ γνωρίσῃ τὰ πάντα. «Εἰς ὅλα ἐβεβίθυνα, λέγει ὁ Γκαίτσε εἰς τὸν Φίλουστ, μετ' ἐπιπόνου ζήλου, καὶ ἤδη ἰδοὺ ἐγὼ παράφρων, τόσον σοφός, ὅσον καὶ πρότερον... ἰδοὺ ἐκεῖνο δι' ὃ ἡ καρδία μου τήκεται». Ὁ ἄνθρωπος περισσότερον εἰσδύει τις εἰς τὰ σκότη τῶν πραγμάτων, τόσον καὶ σκότη αὐξάνουν.

Ἄλλως τε εἰς τὰς φοβερὰς νόσους ἢ θανάτους προσφιλοῦν ἢ ἄλλα ἀτυχήματα τί δύναται νὰ πράξῃ ἢ Ἐπιστήμη, καὶ δὴ ἢ μὴ ἀναγνωρίζουσα Θεὸν καὶ Θεῖαν Πρόνοιαν; «Ἡ ζωὴ ἄνευ Θεοῦ εἶνε τὸ μέγιστον τῶν μυστηρίων καὶ ἐν ταυτῷ τὸ ἀλγεινότερον», λέγει τις τῶν νεωτέρων φιλοσόφων. Εἰς τὴν ζωὴν ἄνευ Θεοῦ μόνον δύο ἐββάσεις παρατηρεῖ: ἢ τὴν αὐτοκτονίαν, ἢ τὴν ἀκολασίαν.

Ποῖον λοιπὸν εἶνε τὸ μέσον τῆς ἀντοχῆς καὶ ὑπομονῆς εἰς τὰς θλίψεις καὶ δδύνας τῆς ζωῆς; Μόνον ἡ θερμὴ καὶ ζῶσα πίστις εἰς τὸν Θεόν, ὅστις διευθύνει τὰ πάντα. Αὐτὴ παρηγορεῖ, παραμυθεῖ, ἐνισχύει καὶ παραπέμπει διὰ τῆς ἐλπίδος εἰς τὴν αἰώνιον δόξαν καὶ ἀνάπausιν. «Ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης» (Σοφ. Σολ. γ', 4). Ἡ πίστις καθιστᾷ τὸν χριστιανὸν ἀνδρείον καὶ ἢ ὡα καὶ ἐν ᾧ «φεύγει ἀσεβῆς μηδενὸς διώκοντος, δίκαιος ὡσπερ λέων πέποιθε» (Παροιμ. κη', 1). Ἀληθῶς ὁ πιστὸς παρακαλεῖ θερμῶς τὸν Κύριον νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτὸν τῶν ἀτυχημάτων καὶ θλίψεων, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· πλὴν καὶ ἀπ' αὐτῶν ὠφελεῖται ἠθικῶς, ὡς καὶ ἀπὸ τῶν ἀκανθῶν ἢ μέλισσα.

Ὡς ὁ γενναῖος στρατιώτης δέικνυται εἰς τὰς μάχαις καὶ ὁ ἱκανὸς πλοίαρχος εἰς τὰς τρικιμίας, οὕτως καὶ ὁ ἀληθῆς χριστιανὸς ἀναφαίνεται εἰς τὰς παντοίας θλίψεις τῆς πολιταρχοῦ ζωῆς. Αἱ δυστηχίαι εἶνε πολλάκις εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ἡ θλίψις εἶνε ἢ θεῖα ράβδος ἢ ἐξίγοισα ἐκ τῆς ἀγόνου καὶ γυμνῆς πέτρας τὰ διαυγῆ καὶ δροσερὰ ὕδατα, δι' ὧν ποτίζονται αἱ γενεαὶ τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὴ τιμωρεῖ καὶ ἀνεγείρει· μεταβάλλει τὸν ἄνδρα εἰς ἤρωα καὶ τὸν ἤρωα εἰς ἄγιον.

Ἡ Χορὴ θρησκεία ἔδωκε σημασίαν εἰς τὴν δδύνην, προσενεγκοῦσα τὸν Θεάνθρωπον ὀδυνώμενον καὶ ἀποθνήσκοντα ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Διὰ τοῦ Σταυροῦ ἀνήλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς οὐρανοὺς· διὰ τῆς δδύνης ἢ ζωῆ τοῦ ἀνθρώπου ἐπανέρχεται εἰς τὴν θεῖαν ζωὴν.

Αἱ θλίψεις καὶ δδύνη διδάσκουν μεγαλοφώνως ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶνε ἢ ἡδονή· εἶνε ἢ μόρφωσις καὶ ἢ ἀνακαίνισις· ἢ τελειοποίησις τῆς ψυχῆς πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀληθοῦς χαρᾶς. Αἱ θλίψεις ἀναπτύσσουν τὴν εὐαισθησίαν καὶ τὴν ἀγάπην. Πρέπει νὰ κλαύσῃ τις διὰ τὰ ἴδια δυστηχήματα διὰ νὰ ἐννοήσῃ τοὺς θρήνους τῶν ἄλλων. Ἡ λύπη καταπορεύει τὴν καρδίαν, τὴν μαλακύνει, διδάσκει τὴν εὐσπλαγγίαν καὶ τὴν ἀγάπην· καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ταπεινὸν καὶ εἰρηγορικόν πρὸς τοὺς ἄλλους. Ὁ Ἰωάννης λέγει «Κύριε, ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς με» (ψαλμ. δ', 1), διότι διὰ τῶν θλίψεων ἐξαγνίζεται, ἀνυψοῦται τελειοῦται ὁ ἄνθρωπος. Εἰς τὰς θλίψεις προσεύχεται καὶ θερμότερον. Ἐν τῇ προσευχῇ εὐρίσκει ἀνακούφισιν καὶ ἀνάπausιν· εὐρίσκει δύναμιν καὶ θάρρος καὶ πολεμικὴ νικηφόρος κατὰ τῶν παντοίων δυστηχημάτων. «Ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως» (Ἀββακ. γ', 15). Ὁ Ἰ. Χρυσόστομος λέγει ὁρθῶς. «Μὴ τοίνυν ἀλίωμεν ἐπὶ τοῖς παροῦσι δειοῖς· ἐὰν γὰρ ἀμαρτίας ἔχῃς, ἀφανίζονται καὶ κατακαίονται ραδίως ὑπὸ τῆς θλίψεως, ἀν δὲ ἀρετὴν ἔχῃς, λαμπρόνη καὶ φαιδρόνη ὑπ' αὐτῆς» (εἰς Λύδριον Δ').

Ὡς δὲ μετὰ τρικιμίαν ἔρχεται ἢ γαλήνη καὶ μετὰ τὰς θυέλλας ἢ ἡσυχία, οὕτως καὶ μετὰ τὰς θλίψεις καὶ δδύνας ἢ ἀνάπausis. Οἱ πειρασμοὶ δὲν εἶνε «ὑπὲρ δύναμιν». Ὁ δὲ Θεὸς ἐνισχύει νὰ ὑπομένωμεν αὐτούς. Ὡς ὁ πολύτλας Ἰώβ, μετὰ τοὺς πειρασμοὺς καὶ δοκιμασίας, ἔλαβε πλείονα παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὕτως καὶ πᾶς χριστιανός, μετὰ τὰς δοκιμασίας καὶ τὴν ὑπομονήν, λαμβάνει ἀγαθὰ καὶ δὴ καὶ μάλιστα τὴν αἰώνιον ἀμοιβήν, τὴν αἰώνιον δόξαν καὶ χαρὰν καὶ ἀνάπausιν, διότι «τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν» (Ρωμ. η', 28). Ὁ Θεὸς εἶνε ἀγάπη καὶ ἐργάζεται πρὸς τὸ αἰώνιον συμφέρον τοῦ χριστιανοῦ. (Πεβλ. Πλάτωνος Πολιτ. 10 613 α' ἐξ. καὶ 2 320 β'). Αἱ θλίψεις λοιπὸν καὶ δδύνη εἶνε ὠφέλιμοι εἰς τοὺς ἀληθεῖς καὶ γνησίους χριστιανοὺς, οἵτινες χαίρουν μᾶλλον καὶ κινῶνται δι' αὐτάς· διότι «ἢ θλίψις ὑπομονὴν καταργάζεται, ἢ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ἢ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ἢ δὲ ἐλπίς οὐ κατασχύνει» (Ρωμ. ε', 3—5).

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως
ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΦΛΟΙΟΙ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΕΣ

Κυρία τις, ἥς ἡ πατήρ καὶ ὁ πάππος ὑπῆρξαν μεγάλοι ἐθνικοὶ εὐνοεῖται μας, ἀλλ' ἥ τις ἀνετοάφρη ἐνταῦθα, ἐρωτηθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ, διατί δὲν ἐκκλησιάζεται εἰς τὸν ἐν ᾧ ἐβαπτίσθη ναόν, μοὶ ἀπήντησεν ὅτι δὲν δύναται νὰ προσερχηθῆ ἔν ναῶ, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ λείπει τὸ τόσῳ κατανυκτικὸν (κατ' αὐτήν) ὄργανον. Μετ' ὀλίγον ἔμαθον, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ κηρία ἀπέκτησεν ἔπαυλιν μετ' ἀγγλ. ναοῦ. ὅπου παρέσχε καὶ τὸν ἄνδρα μετὰ τῶν πέντε τῆς τέκνων Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἡτο δ' ἄδελφὸς ἄλλων τεσσάρων, ἐξηγγλήσθησαν καὶ αὐτοὶ ἀκολουθήσαντες τὴν ἀποστασίαν τοῦ καὶ ἰδοὺ πέντε μεγάλοι καὶ ἰσχυροὶ οἰκογένεια ὁριστικῶς χαθεῖσαι δι' ἡμᾶς.

Ταῦτα ἀνελογιζοῦν καὶ ἐμελαγχόλουν, ὅτε ἐπληροφρήθην, ὅτι ἀπόπειρα εἰσαγωγῆς ὄργανον ἐν Κερκύρα ἐπέσχε τὴν συνοδικὴν ἀπαγόρευσιν. Διὰ νὰ παρηγορήσῃ τὸν ζηλωτὴν καὶ ἀποστολικὸν Ἀοχιερέα τῆς, τὸν ὁποῖον ἐκημῶ ὅσον ὀλίγους καὶ μεθ' οὗ διὰ φιλίας συνδέομαι, ἔγραψα ἰδιωτικὸν γράμμα συμπαθοῦν πρὸς τὸ κίνημά του. Τὸ γράμμα, χωρὶς νὰ τὸ ποιεῖω, ἐκυκλοφόρησεν ἐν τῷ τύπῳ. φθάσαν μέχοι τῶν ὀμμάτων τοῦ καλοῦ μου συμπαθητοῦ καὶ ἀγαθοῦ μου φίλου Σεβ. ἀγ. Γόρτινος κ Πολιτάρου τοῦ Συνοδοῦ, ὅστις, ὡς ἦτο ἐπόμενον, μοὶ ψάλλει τὸν ἀναβαλλόμενον ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ τοῦτύῳ Δελτίῳ.

Ἀπὸ μίαν ἔραψιν ἔχει δίκαιον. Μερικὰ ζητήματα εἶνε ἀκόμη ποῶσα πρὸς δημοσίαν συζήτησιν, ἂν καὶ θάττον ἢ βοῶδιον θὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὰ λάβωμεν ὑπ' ἑψιν καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ ἐν τῇ πρὸς τὸν ἄν Κερκύρας ἐπιστολῇ ἐπιγενομένην μου ἴσως κοιθῶσιν εὐμενέστερον. Ἀλλ' ὁ Σεβ. ἀγ. Γόρτινος γὰρ με τοιοῦτον ταλαιπωρικὸν τρόπον περὶ ἀηδῶν καὶ ἀνωφελῶν εἰσάξεσιν, καὶ πολλῶν σοφῶν τερῶν μου, καὶ ἐν Χριστῷ ταπεινώσεως, καὶ ἀγάπης πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους γνησίους ἀδελφοὺς μου κλπ. σκοπίως ὑπογοαμίζων τὰς λέξεις, ὥστε ὁ ἀναγνώτης νὰ μὲν με τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ὁ Καλλινοῦ ἐγενε νεωτεριστὴς καὶ ἀπεσκήρτησεν ἀπὸ τῆς Ὀρθοδοξίας!!

Τώρα. Ἀλάνθαστος ἐγὼ δὲν εἶμαι. Ἀποδέχομαι ὅτι πιθανὸν εἰς τὰς ψυχολογικὰς μου ἐκείνας στιγμὰς νὰ ἔσφαλα διατυπώσας ἀνοφανδὸν τὰ συμπίγοντά με αἰσθήματα νὰ ἔσφαλα περὶ τὴν τακτικὴν, ὅχι τὴν ἐπιχειρηματολογίαν. Εἰς ἐν ὅμως ποῶμα δὲν ὑποχωρῶ πρὸς τοῦ Σεβ. φίλου μου: τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν ἀγάπην μου. Εἶμαι Ὀρθόδοξος καὶ θὰ ἀποθάνω Ὀρθόδοξος. Ὀρθόδοξος ὅμως πλατυκέφαλος καὶ πεφωτισμένος. Ὁ ἀγ. Γόρτινος, ὑπὸ μάλῃ: πάντοτε φέσων τὸν πρὸ 100ετίας ὑπὸ ἄλλου ὄρουσ ζήσαντα Κ. Οἰκονόμου, φρονεῖ μαζί του, ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ διαβίωσῃ ἐν Εὐρώπῃ Ἑλλην κληρικὸς χωρὶς νὰ γάσῃ τὴν Ὀρθοδοξίαν του. Τοῦτο ὅμως εἶνε μία ἀδικος πρόληψις. Νὰ προσκολληθῶ εἰς τὰ πάντα σφιχτότερον μ' ἔκαμεν ἡ ἐν τῇ ξένη ζωῇ μου. Πρῶτον, διότι μοὶ παρέσχε βιβλιοθήκας καὶ ἄλλα μέσα, ὧν ἐν τῇ πατρίδι δὲν ἀπῆλθον, τοῦ

νὰ γνωρίσω τοὺς θησαυροὺς τῶν πατέρων μας. Δεῦρον, διότι μοὶ ἔδειξε πῶς σέβονται τὰ ἡμέτερα οἱ ξένοι. Καὶ τρίτον, διότι με ἀπήλλαξε πασιγνώστων θεαμάτων καὶ ἀκουσμάτων τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας κύκλων, οὐδὲν ἐνεχόντων — πολλοῦ γε καὶ δεῖ! — τὸ οἰκοδομητικόν.

Ποῖαι εἶνε αἱ προσωπικαὶ ἰδέαι μου, διὰ τὰς ὁποίας ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ τοῦ Σεβ. φίλου μου; Τὰς ἐδήλωσα πλειστάκις καὶ ἀφότου συνεμαθητεύομεν. Ἐκεῖνος ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν καινοτομεῖ εἰς τοὺς τύπους. Ἐγὼ ὑποστηρίζω ὅτι ἡ Ἐκκλησία, προκειμένον περὶ τύπων, δὲν ἔπαυσε νὰ καινοτομῆ, διὰ τοῦτο δὲ συνέγραψα καὶ τὸν «Χρ. Ναόν» μου, διὰ νὰ δείξω ὅτι διαρκῶς οἱ τύποι ρέουν καὶ δὲν πρόπει νὰ σιαμαχῶμεν. Ἐκαινοτόμει ἡ Ἐκκλησία, ὅταν ἀπεδέχετο τὸν Βιζ. ρυθμὸν. Ἐκαινοτόμει, ὅταν χάριν τοῦ κηρύγματος ἔκτιζε τὸν ἄμβωνα. Ἐκαινοτόμει, ὅταν παρὰ τὴν ἀγ. Τράπεζαν προσέθετε τὴν Προσκομιδὴν, ἄνωστον εἰς τὰς ἀρχαίας Λειτουργίας. Ἐκαινοτόμει, ὅταν μετὰ αἰῶνας καὶ αἰῶνας εἰσήγε τὸ ἀντιμήνσιον, τὸ ζέον καὶ τὴν λαβίδα. Ἐκαινοτόμει, ὅταν ἀντὶ τοῦ κυκλιδώματος ἀνύφου τὸ εἰκονοστάσιον πρὸ τῶν ἀδύτων. Ἐκαινοτόμει, ὅταν τὰ σήμαντρα ἀντικαθίστα διὰ τῶν νεωτέρων κωδωνοστασίων. Ἐκαινοτόμει ὅταν, ἀφίνουσα τὰ χειρόγραφα λειτουργ. ββλία ἐποιεῖτο χρῆσιν ἐντύπων. Ἐκαινοτόμει, ὅταν χθὲς ἀκόμη ἐστόλιζε τοὺς ἐπισκόπους τῆς μετ' ἑσῆς καὶ μίτρας. Ἐκαινοτόμει, ὅταν τὴν ἀρχαίαν κορυβὴν ἀντικατέστησε διὰ τοῦ κομᾶν. Ἐκαινοτόμει, ὅταν ἐγκαταλιποῦσα τὸ σκιαδίον προσέλαβε τὸ καλυμμαύχιον. Ἐκαινοτόμει, ὅταν ἐπλοίτιζε τὴν λατρίαν τῆς διὰ νέων ἕμνων καὶ προσευχῶν, τινὲς τῶν ὁποίων μόλις τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἐποικήθησαν, ὡς ἡ Ἀκολουθία τοῦ ἀγ. καὶ ὁμολογητοῦ Φωτίου ὑπὸ Τυπάλδου τοῦ Σταυρουπόλεως, ἢ ἡ τοῦ ἀγ. Ἀλεξάνδρου τοῦ Νεώσκῃ, ἢ ἐν τοῖς Σοζουμένοις τοῦ Οἰκονόμου, διὰ νὰ μὴ προσθέσω καὶ ἄλλας εἰ νεωτέρας.

Καὶ ἐξακολουθεῖ ἡ Ἐκκλησία νὰ καινοτομῆ καὶ θὰ καινοτομῆ ἐφ' ὅσον ζῆ. Οὐ-ὡς ἐπέτοψε τὴν τετραφώνον, ὅπου οἱ ἐκκλησιαζόμενοι τὸ ἀπῆτησαν, ἂν καὶ ὑστεροῦσαν τῆς ὥρας μας καὶ κατανυκτικότητας Βυζαντινῆς δὲν κατεξέστη κατὰ τῶν λαογυρισμῶν καὶ λοιπῶν ἡδωφονιῶν Νικολάου τοῦ πρωτοψάλτου Σιμόνης καὶ τῶν ὁμοίων του, ἂν καὶ—καθῶς ἔλεγεν ὁ ἀείμνηστος Διευθυντὴς μας Γρηγορᾶς—ἐκαπήλευσαν τὸ γνήσιον ἐκκλ. ὕφος ἐπηυλόγησε τὴν ἐν τοῖς ναοῖς εἰσαγωγὴν τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτός, ὡς προτιμότερον τῶν καπνίζουσῶν λαμπάδων ἀφῆκε τοὺς ἱεροῖς τῆς νὰ φορῶν περιλαίμια, σκαρπίνια καὶ παντελόνια ἀντὶ τῶν παλαιῶν τοῦ πάππου μου τσαξίριον κἀμει πολλὰς οἰκονομίας περὶ τὰ κολύματα τοῦ γάμου. ἔπον ἄλλοτε τοὺς ἀφ' ἰσμοῖς τῆς ἐπέσειε κλείει τὰ ὄμματα εἰς τὴν ποιστολὴν τῶν ὑπερβολικῶν νηστειῶν προστρέχει εἰς τὴν συνδρομὴν τοῦ περιοδικοῦ τύπου καὶ τῶν καθηγητικῶν σχολείων προαγεί ἐπισκοπὰς καὶ χωροεπισκοπὰς μάλιστα εἰς μητροπόλεις συλλειτουργεῖ καὶ συμποροσῆγεται (ὡ τῆς τρομερᾶς καινοτομίας, καθ' ἧς ὁ Κ. Οἰκονόμος

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

* Ημερομηνία	Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἑορταὶ	* Ἦχοι
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	5: Κυρ. Θ' Ματθ.	Κυρ. Θ'	Θ' πλ.δ'	
	12: Κυρ. Γ' Ματθ.	> Γ'	Γ' α'	
	19: Κυρ. ΙΑ' Ματθ.	> ΙΑ'	ΙΑ' β'	
	26: Κυρ. ΙΒ' Ματθ.	> ΙΒ'	Α' γ'	

θά ἔξῃμει ὄλους τοὺς κεραυνοὺς τῆς εὐγλωττίας του!) μετ' Ἀγγλικανῶν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Οὐψάλῃ τῆς Σουηδίας μετὰ . . . Λουθηρανῶν.

Ἡ μεταβολὴ τοῦ ἡμερολογίου, ἡ τόσον χρήσιμος καὶ ἐπιτακτικὴ τί ἄλλο εἶνε, ὡμῶς; εἰτεῖν, παρὰ καινοτομία; Ὁ ἀνεπιτάσσεται ἀπὸ τῆς ἔδρας του ὁ Σεβ. καὶ θὰ ἔσειε μετ' ἀποτροπιασμοῦ τὰς χεῖρας, ἐὰν πρὸ τοῦ πολέμου ἦ οὐνέ τι παρόμοιον. Καὶ ὅμως σήμερον ὁ ἴδιος μὲ τὸν γλυκύν, χωριτωμένον καὶ εὐγλωττον κάλαμόν του ὑπεραμύνεται τῆς σπουδαιότητος ταύτης μεταρρυθμίσεως, κατὰ τῆς ὁποίας μόνον οἱ μεσαιωνικοὶ κόρακες κρῶζουσι. Καὶ οὕτω πρέπει νὰ συμβαίῃ. Διότι καινοτομία περὶ τοὺς τύπους δὲν εἶνε σφαγιασμός οὐσίας καὶ προδοσία πίστεως, καθὼς φανασκοῦν οἱ τὴν πνευματικὴν τῶν χάνωνων προσπαθοῦντες νὰ δικαιολογήσουν, ἀλλὰ προσαρμογὴ τῆς οὐσίας καὶ τῆς ἀκαταλίτου πίστεως πρὸς τὰς ἐκάστοτε δημιουργουμένας ἠθικὰς ἀνάγκας. Δι' αὐτὸ καὶ οἱ φρόνιμοι ἐκκλ. Ταγοὶ δὲν προσεξοφλοῦν, προκειμένου περὶ ζητημάτων τοιούτων, διὰ τελειοδικῶν ἀσφάσεων ἀλλ' ἀφίπουν τὴν θύραν ἀνοικτήν, διότι δὲν γνωρίζουν τίνες θὰ εἶνε αὐριον αἱ περὶ τὴν ἔξωτερικὴν παράστασιν θρ. ἀπαιτήσεις.

Ὁ Σεβ. μου φίλος προσθέτει, ὅτι οὐδεὶς ἱεράρχης ἢ καὶ πατριάρχης δύναται νὰ καινοτομῇ ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς ὄλης Ἐκκλησίας, ἀποφαινομένης δηλ. ἐν Τοπικῇ ἢ Οἴκῳ. Συνόδῳ. Φοβοῖμαι ὅτι ἡ διάγνωσις του δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὰ πράγματα. Ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία δὲν δημιουργεῖ καὶ δὲν εἰσηγεῖται τοὺς ἔξωτερικοὺς περὶ τὸ θρησκευτικὸν τρόπον. Παρακολουθεῖ ἀπλῶς τὴν ἐξελισσομένην ἐκκλ. ζωὴν καὶ ἀναλόγως πηδαλιουχεῖ διὰ τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου. Συνετάραξε πρῶτον ἢ περὶ τοῦ Πάσχα ἔρις τὸ ἐκκλ. πλήρωμα, προηγῆθη ἢ ἀτομικὴ συζήτησις καὶ προσπάθεια καὶ εἶτα ἢ ἐν Νικαίᾳ, ζυγοστατήσασα τὰ «ὑπὲρ» καὶ τὰ «κατὰ», κατέστρωσε τὸν ἐαυτῆς κανόνα. Συνηραγῆ ὁ λαὸς ἐκ θαυμασμοῦ πρὸς τὴν ἀγγελικὴν πολιτείαν ἁγίων ποιμένων, ἐπέμειεν ἐπὶ μακρὸν θεωρῶν τὴν παρθενίαν ὡς ἡρωισμόν τινα ἀνώτερον, καὶ ὤρισεν ἢ νομοθετοῦσα Ἐκκλησία τὰ ἀνώτερα στάδια τῆς ἱεροσύνης εἰς τοὺς ἀγάμους. Διέσειον οἱ προτεστάνται διὰ τῶν ἱεροποστόλων τῶν τὰς συνειδήσεις τοῦ λαοῦ μας, καὶ ἐγκύκλιος Συνδικῆ τῷ 1836 διέτασσε νὰ παραδίδονται καὶ αὐταὶ αἱ νεοελληνικαὶ Γραφαὶ τῶν εἰς τὸ πῦρ. Μᾶς φέρονται φιλικῶς τμήματά τινα προτεσταντικὰ καὶ οἱ λειτουργοὶ τῶν ὑψίστων ἀτρομήτως τὴν φωνὴν κατὰ τῶν σφαγιαζομένων ἀδελφῶν μας, καὶ ἰδοὺ Μητροπολίται καὶ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς συμπροσενχόμενοι μετ' αὐτῶν. Ἀκόμη καὶ ἡ ἡμερολογιακὴ μας μεταρρυθμίσις, ὡς βλέπει πᾶς τις, δὲν ἐξεπήδησε

πάνοπλος διὰ μιᾶς οἰκουμέν. διατάξεως, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀναγκῶν τῶν πιστῶν μας ἀπορρεύσασα, τμηματικῶς καὶ βιθμηδὸν βαίνει πρὸς τὴν τελειωτικὴν καὶ ἐκ τῶν ἄνω ἐγκρισίῳ της. Διότι ἡ ἀρχουσα Ἐκκλησία δὲν εἶνε ἢ γεννώσα τὰ ζητήματα, ἀλλ' ἢ ρυθμίζουσα καὶ κανονίζουσα αὐτὰ, γεννώμενα ἀπὸ τῶν κοινῶν.

Ἡ ποικιλία τῶν τύπων, μᾶς λέγει ὁ Σεβ., θὰ μᾶς ὠθήσῃ εἰς τὴν ἀναρχίαν καὶ τὸν Προτεσταντισμόν. Ὁμοιομορφον τυπικὸν βεβαίως ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς τὴν αὐτὴν πίστιν ἀσκοῦντας. Πότε ὅμως τυπικὸν καὶ δόγμα ἐθεωρήθησαν ἰσοστάσια, καὶ πότε ἢ Ἐκκλησία δὲν ἠνέχθη τὴν ποικιλίαν τῶν τύπων, μητροικῶς ὑπὲρ τῶν τέκνων της συγκαταβαίνουσα; Δὲν εἶνε αὐτὴ, ἢ ὁποῖα πληθῶραν ἄλλοτε εἶχε λειτουργιῶν. Δὲν εἶνε αὐτὴ, ὑπὸ τῆς ὁποίας τὴν στέγην ἑμοῦ συνεστεγάζοντο κατὰ τοὺς χουσοῦς της αἰῶνας Μιχρασιατικῆ, Ἀφρικανικῆ, Ἀλεξανδρινῆ καὶ Ἀντιοχεινῆ Σχολῆ; Δὲν εἶνε αὐτὴ, ἢς ὁ μέγας ἀπόστ. Παῦλος καὶ κατεπολέμησε τὴν περιτομὴν καὶ χοῦσαν ἔκαμε τῆς πεποιτησῆς κατὰ τὰς πεποιτάσεις; Ἄς ἀναγνώσῃ ὁ Σεβ. μου τὸ 22 κεφ τοῦ Ε βιβλ. τῆς Ἐκκλ. Ἱστορίας τοῦ Σακοάτου καὶ ἐκεῖ θὰ ἴδῃ ποῖα διαφορὰ ἦθῶν καὶ ἐθίμων συνέζη ἁρμονικῶς εἰς τὰς ἡμέρας του. «Οὐδεμία τῶν θρησκειῶν. λέγει, τὰ αὐτὰ ἦθη φυλάττει, κἄν τὴν αὐτὴν περὶ τούτων δόξαν ἀσπάζηται. Καὶ γὰρ οἱ τῆς αὐτῆς πίστεως ὄντες διαφοροῦσι περὶ τὰ ἔθη πρὸς ἑαυτούς». Καὶ ἀορίζεται ἕνα μακρὸν κατάλογον διαφορῶν ὡς πρὸς τὰς νηστείας, τὴν τέλεσιν τῆς θ. Εὐχαριστίας, τὸν ἔγγαμον, καὶ ἄγαμον κληρὸν, τὰς βαπτίσεις, τὴν θέσιν τῶν θυσιαστηρίων, τὰς λυχνιαφίας, τὰ Σάββατα κλπ. κλπ.

Ἡ ποικιλία ἐν τῇ ἐκφάνσει δὲν εἶνε ἀταξία, ἀλλὰ σημεῖον σπαιγωγῆς ἐνδοθεν ζωῆς πολυτρόπως ἐκδηλουμένης. Σιδηροῦς οἰκονόμοις χιτῶν φονεῖται, δὲν προάγει τὸ ἐκκλ. σῶμα. Οἰκονομίαι τίνες εἶνε ἀναποφρευκτοί, ἂν δὲν πρόκειται νὰ γίνωμεν τοὺς χοιστανούς μας. Ὡς ἐν τῇ φύσει, οὕτω καὶ ἐν τῇ θρησκείᾳ τὸ πανομοιότηνον εἶνε τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον. Ἡυποθέτετε νὰ ἔχετε ἀπαράλλακτα νομίσματα, ἢ ποτήρια, ἢ καοφία ἢ μαχαιροπελοῦνα. προϊόντα τῆς ἀψύχου μηχανῆς, ὅχι ὅμως καὶ ἀπαράλλαντος θρησκευόντας λογικοὺς καὶ ἐλευθέρους ἀνθρώπους. Ἄσκει νὰ δοξάζεται ὁ Κύριος, καὶ δὲν βλέπει ἂν δοξασθῇ μὴ τύπανα καὶ χροῦς. Ὁ Σεβ βλέπει πρὸς τὰ ὀπίσω. Ἐγὼ βλέπω πρὸς τὰ ἐμπρός. Κατὰ τὴν ἐκείνου ἰδέαν τὸ ἄν. Πνεῦμα ἕνα μόνον Δαβὶδ ἔπλασεν, ἕνα Ρωμανόν, ἕνα Χριστόστομον. Ἐγὼ ἀπεκδέχομαι νέους Δαβὶδ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας, νέους Ρωμανοὺς καὶ νέους Χουσοστόμους ὡς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τὸ ἄν. Πνεῦμα διασπῶς ἐν αὐτῇ μένει καὶ τὴν ἐμπνέει. Καὶ ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἔχουν ἐστηλωμένα τὰ βλέμματα πεσοπαθῶς πρὸς τὴν Ἰουστινιάνειον ἀνίαν Σοφίαν, ἢς ἢ ἴδιον ἢ βοάδιον θὰ κομημισθῇ, ἐγὼ εἶμι πλέον ἢ βέβαιος ὅτι ὁ Θεὸς Ἰουστιανούς θὰ ἀνεγείσῃ καὶ ἄλλους, διὰ νὰ κτίσουν πρὸς τιμὴν του ἰδοῦματα καὶ τῆς ἀγ. Σοφίας ἐκπαγλότερα καὶ τιμώτερα.

Ἐν τῷ ἐν Manchester ναφ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ

14 Ἰουλίου 1928

ΚΩΝΣΤ. Ν. ΚΑΛΑΙΝΙΚΟΣ

ΑΓΩΝΙΣΘΩΜΕΝ ΠΑΝΤΕΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΕΙΛΟΥΣΗΣ ΤΟ ΕΘΝΟΣ ΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ὁ «Πάντανος» τῆς Ἀλεξανδρείας ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 23 τῆς 5 Ἰουλίου 1928 δημοσιεύει ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐπιγραφὴν τὸ ἐξῆς ἄρθρον, εἰς ἀπάντησιν ἐπικρίσεων προηγουμένου αὐτοῦ σημειώματος περὶ τῆς διὰ Κατηχητικῶν Σχολείων ἀναπληρώσεως τῆς ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ κοινοτικαῖς Σχολαῖς ἑλλειπῶς παρεχομένης εἰς τοὺς ἑλληνοπαῖδας θρησκευτικῆς μορφώσεως.

Δύο εἶναι, θεμελιωδῶς εἰπεῖν, τὰ συστήματα τῆς θρησκευτικῆς παιδεύσεως τῆς νεότητος. Κατὰ τὸ ἓν, ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία ἀποτελεῖ μέρος τοῦ Δημοσίου Ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος. Κατὰ τὸ ἄλλο, ἡ θρησκευτικὴ ἀγωγή εἶναι δικαίωμα καὶ καθήκον τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἡ ἄλλη μόρφωσις εἶναι δικαίωμα καὶ καθήκον τοῦ Κράτους.

Τὸ πρῶτον σύστημα προσιδιάζει, ὅπου Ἐκκλησία καὶ Κράτος εἶνε ἠνωμένα καὶ ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἡ ἐθνικὴ ἀγωγή θεωροῦνται κοινὸν ἀγαθὸν ἀμφοτέρων τῶν ὀργανισμῶν. Τὸ δεύτερον προσιδιάζει εἰς τὸ καθεστῶς τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους ὡς δύο αὐτοτελῶν ὀργανισμῶν συνδεδεμένων ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς ἐλευθέρως Ἐκκλησίας ἐν τῇ ἐλευθέρῳ Πολιτείᾳ.

Τὸ δεύτερον τοῦτο σύστημα εἶναι τὸ κρατοῦν σήμερα εἰς ὅλα τὰ Κράτη Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων εἰς αἷς ὑπάρχοντι καὶ τὰ Βαλκανικά. Κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο εἰς τὸ Δημοσίον Ἐκπαιδευτικὸν Πρόγραμμα δὲν ὑπάρχει θέσις διὰ τὰ θρησκευτικά, τὸ μὲν διὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, τὸ δὲ διὰ τὸ πρακτικῶς δύσκολον τῆς διδασκαλίας θρησκευτικῶν εἰς Κρατικὸν Σχολεῖον, ὅπου ἀντιπροσωπεύονται πολλὰ θρησκευτά, τὸ δὲ καὶ διὰ τὸν ζῆλον, μεθ' οὗ αἱ θρησκευτικαὶ Ἀρχαὶ ἀντέχονται τοῦ δικαίου, αὐταὶ γὰρ ἐκπαιδεύουσι θρησκευτικῶς τὸν λαὸν αὐτῶν.

Ἐντεῦθεν ἡ δημιουργία τοῦ «Σχολείου τῆς Κυριακῆς» (Sunday School), εἰς τὸ ὅποιον, μεταφυσικῶς προσεγγίζοντες ἐν Ἑλλάδι, ἐδόθη τὸ ὄνομα «Κατηχητικὸν Σχολεῖον».

Οἱ παῖδες, δηλαδὴ, τῶν πολιτῶν δι' ὅλης μὲν τῆς εβδομάδος φοιτῶσιν εἰς τὸ Κρατικὸν Σχολεῖον διὰ τὰ μαθήματα τοῦ δημοσίου προγράμματος, τὴν Κυριακὴν δὲ κατευθύνονται εἰς τὸ θρησκευτικὸν τῶν κέντρων διὰ νὰ λατρεύσῃ καὶ διδαχθῶσιν ἅμα τὰ τῆς θρησκείας αὐτῶν. Ἐκεῖ εἰς τὸν ναὸν ἢ παρὰ τὸν ναὸν φιλόθρησκοι ἐκπαιδευταὶ ἐθελοντικῶς τὰς ὑπηρεσίας τῶν τῇ Ἐκκλησίᾳ προσφέροντες διδάσκουσι μεθοδικῶς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἐπὶ δύο καὶ πολλαῖς τρεῖς καὶ πλέον ὥρας ὅλας τὰς ἡλικίας θεωρητικῶς ἅμα καὶ πρακτικῶς τὴν θρησκείαν. Διότι τὴν διδασκαλίαν διαδέχεται ἡ ψυχρὰ φθία καὶ ἡ προσευχὴ. Καὶ βλέπετε ἐκεῖ καθ' ἡλικίαν κύκλους περὶ τὰ διδάσκοντα πρόσωπα ἀχροαμένους ὅ,τι εἰς ἕλαστον ἀναλογεῖ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς θρησκείας καὶ χειραγωγούμενους ἐμπραγματῶς εἰς τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν μὲ τὴν παιδαγωγικὴν ὑποβλητικότητα τοῦ τε περιβάλλοντος καὶ τῆς πίστεως τῶν διδασκόντων προσώπων. Αὕτη εἶνε ἡ κυρία πηγὴ τῆς θρησκευτικότητος,

τὴν ὁποίαν θαυμάζομεν εἰς τὸν Ἄγγλον καὶ τὸν Ἀμερικανὸν διανοούμενον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Ἑλληνα τῆς αὐτῆς τάξεως.

Διότι δὲν χρειάζονται ἀποδείξεις πρὸς πιστοποίησιν τοῦ πασιφανοῦς γεγονότος, ὅτι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ συμβαῖνον εἰς ἄλλα ἔθνη, οἱ διανοούμενοι Ἕλληνες κατὰ κανόνα εἶνε ἀδιάφοροι πρὸς τὴν θρησκείαν, ἢ μὴ καὶ παντελῶς ἄθρησκοι. Τὸ οὐταπόδεικτον δὲ τοῦτο γεγονός, τὸ ὅποιον Ἄγγλος ἀνταποκριτὴς ἐν Ἀθήναις μεγάλης Ἀγγλικῆς Ἐφημερίδος παρατηρήσας ἐν τῇ ἀναστροφῇ του μετὰ τῶν διανοουμένων τῶν Ἀθηναίων ἀπεφάνθη ὅτι ἡ Ἑλλὰς διέρχεται κρίσιν θρησκευτικὴν, κείσθω ὡς μοναδικὴ ἀπόδειξις τοῦ ὀλεθροῦ συστήματος τῆς παρ' ἡμῖν θρησκευτικῆς ἀγωγῆς, ὅπερ ἐφαρμόζει μὲν τὸ Κράτος. ἀντιγράφουσαν δὲ μιμητικῶς οἱ ἑκτὸς αὐτοῦ Ἕλληνες.

Τὸ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει σύστημα θρησκευτικῆς τοῦ λαοῦ ἐκπαιδεύσεως βασίζεται ἐπὶ ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς ἑαυτὸ ὑποχρέωσιν νὰ μορφώσῃ θρησκευτικῶς τὸ ποιμνιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς τῆς ἐπικρατούσης ἐν τῷ Κράτει θρησκείας. Δηλαδὴ τὸ Κράτος εἶνε ὑποχρεωμένον, οὐ μόνον τὴν ἀνάλογον θέσιν νὰ δίδῃ εἰς τὸ δημοσίον πρόγραμμα διὰ τὰ θρησκευτικά, ἀλλὰ καὶ τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν νὰ μορφώῃ καὶ νὰ μισθοδοτῇ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς μόνον, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν διδασκομένην ὕλην.

Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ὡς καὶ ἡ πρὸς ἡν συνδέεται σχέσις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, εἶνε ἀπόρροια τῆς συνειδήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅτι Θρησκεία καὶ Πατρις εἶνε ἔννοια ἀδιασπαστῶς ἠνωμένα καὶ ὅτι, ὅπως ἡ Ἐκκλησία ὑπὸ τὴν δουλείαν διετήρησε τὸ ζῶπιον τῆς ἐθνικῆς ιδέας καὶ ἐθυσίασεν ὅ,τι εἶχε καὶ ἡδύνατο διὰ νὰ πραγματοποιῆ ἡ ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία, οὕτω καὶ τὸ Κράτος ὑπὸ τὴν ἐλευθερίαν ὀφείλει νὰ διατηρήσῃ καὶ ἀναπτύξῃ ἐν τῷ λαῷ τὸ ζῶπιον τῆς θρησκείας καὶ ὑποβοηθήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπως ἀποβάλλουσα τὰ ῥάκη τῆς δουλείας, βαδίσῃ ἐλευθέρῳ καὶ αὐτὴ εἰς τὸν προορισμὸν αὐτῆς πάλιν πρὸς τὸ συμφέρον ἀμφοτέρων.

Ἄλλ' ὑπέρχε καὶ ἡ μακρὰ ἐν τῷ Ἑθνει ἡμῶν ἱστορία τοῦ συνδέσμου Ναοῦ καὶ Σχολείου, Θρησκείας καὶ Παιδείας, ὑπερβαίνουσα τὰ χρονικὰ ὅρια τῆς ξενικῆς δουλείας καὶ ἀναβαίνουσα εἰς ἀπωτέρους αἰῶνας. Ἦδη οἱ προχριστιανοὶ Ἕλληνες ἐνόουν τὴν σοφίαν, τὴν χωριζομένην «εὐσεβείας καὶ τῆς ἄλλης ἁρετῆς» μόνον ὡς «πανουργίαν». Ἡ δὲ χριστιανικὴ ἑλληνικὴ παιδεία, οὔτε πρὸ τῆς δουλείας, οὔτε ὑπ' αὐτὴν ἐνοήθη ποτὲ χωρισμένη τῆς θρησκείας. Τό: «φεγγαράκι μου λαμπρό, φέγγε μου νὰ περπατῶ, νὰ πηγαίνω στὸ Σχολεῖο νὰ μαθαίνω γράμματα, τοῦ Θεοῦ τὰ πράγματα» συνοψίζει τὴν ἀντίληψιν τοῦ Ἑλλήνου τῶν κάτω χρόνων περὶ τοῦ ἀδιασπαστοῦ συνδέσμου παιδείας καὶ θρησκείας. Καὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀκόμη ἡ μᾶζα τοῦ λαοῦ πιστεύει, ὅτι τὰ παιδιὰ τῆς πηγαίνουσι εἰς τὸ Σχολεῖον διὰ νὰ μάθουν πρὸ παντὸς τὴν θρησκείαν τῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ἐκπληττεται, ὅταν βλέπῃ τοὺς παιδαγωγοὺς τῶν τέκνων τῆς ἀδιαφόρου πρὸς τὴν θρησκείαν.

Ὅτι δὲ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους κατέστησεν ἀκόμη ἱερωτέρα εἶνε, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μὲ ἀνεπιφύλακτον ἐμπιστοσύνην—ὑποπτεύεται ποτε μήτηρ ἐπὶ ἀστοργίᾳ τὸ γέννημά της;—ἀφῆκεν εἰς τὸ Κράτος τὴν μέριμναν τῆς θρησκευτικῆς μορφώσεως ὅχι τοῦ λαοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν λειτουργῶν αὐτῆς καὶ ἐπὶ πλεόν παρέδωκεν εἰς αὐτὸ καὶ τὴν περιουσίαν αὐτῆς ἀγογγύσως, διὰ τὸ μὴ στενοχωρηθῆ ὀικονομικῶς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς πρὸς τὴν θρησκείαν ὑποχρεώσεως.

Ἀπέναντι τούτων τὸ Κράτος ἰδοῦ πῶς ἐπολιτεύθη. Ἐμόρφωσε καὶ ἐμίσησε τὸν Διδάσκαλον, ἀφῆκε δ' ἀγράμματον καὶ πενόμενον τὸν Ἱερέα Ἀπήλλυξε τὸν Διδάσκαλον τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ ὀδηγῇ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοὺς μαθητάς, ἐπὶ βλάβῃ ὅχι τῆς θρησκείας μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀγωγῆς ἐν γένει τῶν παιδῶν. Περιέλαβεν εἰς τὸ δημόσιον πρόγραμμα τὰ θρησκευτικά, ἀλλ' ἀναθέτει τὴν διδασκαλίαν τῶν εἰς τοὺς διδασκάλους τῶν φυσικῶν ἢ τῶν γαλλικῶν. Ἀδιαφορεῖ χαρακτηριστικῶς διὰ τὴν εἰς τὰ θρησκευτικὰ ἐπίδοσιν τῶν μαθητῶν καὶ τὸ πᾶν πράττει διὰ τῶν διδασκάλων καὶ τῶν ἐπιθεωρητῶν, ὥστε νὰ ἀντιληφθῇ ὁ μαθητῆς, ὅτι τὰ θρησκευτικὰ εἰς τὸ πρόγραμμα εἶνε διὰ τὸν τύπον. Ἐπειτα εὕρισκει, ὅτι εἶνε πολλοὶ δύο ὥρα θρησκευτικῶν εἰς 36 ὥρας διδασκαλίας ἐβδομαδιαίας καὶ περικόπτει τὴν μίαν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Γυμνασίου, ὀλοτελῶς δὲ εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἐμπορικῶν Σχολῶν. Καὶ ἔπειτα ἐγκρίνει διδακτικά β βλία μὲ παράλειψιν τοῦ ἰνόματος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Πατρίδος, ὡς ἐνοιῶν ἀκαταλήπτων εἰς τὰ παιδία. Καὶ ἔπειτα ἀνέχεται προσβολὰς κατὰ τῶν παραδεδωμένων τύπων τῆς θρησκείας ἀπὸ τῆς διδασκαλικῆς ἕξρας. Καὶ εἰσονται δίκαι ἀνωτέρων ρυθμιστῶν τῆς παιδείας ἐπὶ ἀδείᾳ.

Ἄς ὁμ' λογηθῆ μετ' εἰλικρινείας ὅτι οἱ Μπλοσεβίκοι ἐπολιτεύθησαν ἐντιμότερον ἀπέναντι τῆς θρησκείας. Ἐκήρυξαν φανερὰ τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Θεοῦ, πιστεύοντες, οὐχὶ ἀβασίμως, ὅτι ἡ θρησκεία εἶνε τὸ βίβρον τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ ἀστικοῦ καθεστώτος.

Ἀλλὰ διατί τὸ κράτος πολιτεύεται οὕτως; Ἡ ἐξήγησις εἶνε ἀτλή. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἐκπροσώπων αὐτοῦ, θύματα τῆς πλημμελοῦς θρησκευτικῆς μορφώσεως ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ, ὅστις λυμαινεται μέγα μέρος τῶν ἐπιστημόνων τῆς συγχρόνου ἐποχῆς πανταχοῦ τοῦ κόσμου, ἀφ' ἑτέρου, πιστεύουν εἰς τὸ περιττὸν τῆς θρησκείας, μὴ τολμῶντες ὅμως νὰ γίνουν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς κήρυκας τῶν ἀντιθρησκευτικῶν τῶν φρονημάτων, διὸ νὰ μὴ ἔλθουν εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰς πεποιθήσεις τοῦ λαοῦ, προτιμοῦν τὴν τακτικὴν τῆς κακομεταχειρίσεως τῆς ἱεραῆς παρακαταθήκης τῆς εἰς χεῖρας τοῦ Κράτους ἐναποτεθείσης ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ. Καὶ ἀκόμη θλιβερότερον δύναται νὰ διαπιστωθῇ διὰ γεγονότων. Ὅτι δηλ. ἡ ἀγκάλῃ τοῦ Κράτους, εἰς ἣν μετ' ἐμπιστοσύνης ἐκλίνε τὴν κουρασμένην καὶ οἰματόβρεκτον αὐτῆς κεφαλὴν ἡ Ἐκκλησία, μετεβλήθη, αὐτῆς κοιμωμένης, εἰς κλιῶν καὶ τώρα ὅτε συνελθοῦσα βλέπει τὴν πραγματικὴν τῆς θέσιν, ἀκούει ὅτι δὲν εἶνε ἐλευ-

θέρῃ νὰ κινηθῇ κατὰ βούλησιν. Ἐν Γαλλίᾳ ἡ Ἐκκλησία ἠνανάκτησε κατὰ τοῦ Κράτους, ὅταν τὴν ἀνεκκήρυξεν ἐλευθέρῃν διὰ τοῦ νόμου πρὸς χωρισμὸν. Ἐν Ἑλλάδι τὸ Κράτος ἀποστέρει τὸν χωρισμὸν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τοῦ τὰς στορνικῆς.

Ὁ χωρισμὸς ὅμως εἶνε ἀναπόφευκτος, ὅχι μόνον διότι εἶνε πλεόν τὸ πανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἀνεγνωρισμένον σύστημα ἀμονικῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ μὲν Κράτος δὲν δύναται πλεόν, καὶ θέλον τυγόν, νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς πρὸς τὴν θρησκείαν ὑποχρεώσεις του ἢ δὲ Ἐκκλησία ποιμαίνουσα καὶ ποιμαινομένη ἀποκτᾷ ὀλογὸν εὐδουτέραν συνείδησιν τοῦ ταπεινωτικοῦ καὶ ἐπικινδύνου ἅμα τῆς θέσεως αὐτῆς. Ὅταν πρὸς ἐτῶν 9 τὸ πρῶτον ἐροῖσθη ἐπισήμως ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἰδέα τοῦ χωρισμοῦ, δὲν ἦσαν πολλοὶ οἱ Ἱερόρχοι οἱ εὐνοήσαντες αὐτὴν. Σήμερον οἱ κορυφαῖοι τῆς Ἱεραρχίας δὲν βλέπουσι πλεόν οὐδαμοῦ ἄλλην ὁδὸν σωτηρίας.

Ἄλλ' ὁ μὲν γωιστικὸς Νόμος δύναται καὶ νὰ βραδύνη ἀκόμη ἢ ἀντιμετώπισις ὅμως τοῦ δεινοῦ τῆς ἀθρησκείας τῶν σχολικῶν προγραμμάτων εἶνε ἐπιγενοῦσα καὶ εὐτυχῶς τὸ συναισθάνεται ἡ Ἐκκλησία. Τὸ δεικνύει ἡ αὔξησις ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τοῦ νῦν Ἀρχιεπισκόπου τῶν «Κατηχητικῶν Σχολείων». Ἄς αὐξήθωιν ταχύτερον εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἐνοσιῶν τῆς πρωτεύουσας καὶ ἄς γενικευθῶν, ἔπειτα καθ' ὅλον τὸ Κράτος, ὡς συμπλήρωμα τῆς ἐν τῷ ναφῆ θείας λατρείας. Τοῦτο δέον νὰ γίνῃ καὶ πρὸς τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους. Εἶνε ὁ μόνος τρόπος ἀσφαλτοῦς θρησκευτικῆς διαπαιδαγωγήσεως τοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποῦοι τὴν ψυχὴν πλαστῶς ἀντιγράφουσι πάντες ὅσοι ὀμλοῦσιν ἢ γράφουσι πρὸς ἀντίθετον κατεύθυνσιν.

Αἱ Ἀθῆναι ἐπηρέασαν τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς παράγοντας τῶν ἐν διασπορᾷ παρρησιῶν εἰς τὴν δισμῆναι κατὰ τῆς θρησκείας. Αἱ Ἀθῆναι δίδουν νῦν καὶ τὸ σύνθημα τῆς νέας κατευθύνσεως πρὸς τὴν δράσιν κατὰ τῆς ἀθρησκείας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὁρθότατα.

Ἡ σχολικὴ τῆς κοινότητος Ἀλεξανδρείας ἐπιτροπή, σκοποῦσα τὴν «ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον» μεταρρυθμίσει τοῦ προγράμματος τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος καὶ εὐροῦσα ὡς κώλυμα τῆς «πρακτικότητος» ταύτης τὴν δίωρον καθ' ἐβδομάδα διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν, περιώρισεν αὐτὴν εἰς μονόωρον. Τὴν περιστολὴν ταύτην τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας ἐχαρακτήρισεν ὡς «ὀλίγον ἀπέχουσαν τῆς ἀρνήσεως τῆς χρησιμότητος τῶν θρησκευτικῶν», ἐδήλωσε δὲ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχή, καὶ ἐπισήμως, ὅτι «ἡ Ἐκκλησία δὲν θὰ ἀνεχθῆ οὐτε ἐδῶ, ὅπως δὲν ἠνέχθη καὶ ἐν Ἑλλάδι, τὴν τοιαύτην τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας περιστολὴν, θὰ προτιμήσῃ δὲ τὴν ἐξ ὀλοκλήρου ἐκ τοῦ προγράμματος διαγραφὴν τῶν θρησκευτικῶν διὰ τὸν σκεπθῆ ἔπειτα σοβαρότερον μετὰ τῶν γονέων κατὰ τῆν τρόπον τὰ τέκνα αὐτῶν θὰ λάβωσι τὴν θρησκευτικὴν μόρφωσιν, ἀφού

τὸ ὑπάρχον σχολεῖον δὲν διδάσκει πλέον μαζὺ μὲ τὰ «γράμματα» καὶ «τοῦ Θεοῦ τὰ πράγματα». Φερόμεθα, δηλαδή, —ἐπέξηγεί τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Πατριαρχείου— πρὸς τὸ «Κατηχητικὸν Σχολεῖον» καὶ πρὸ τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους. Τὸ σχολεῖον τοῦτο τοῦ ἐπὶ τῆς περικοπῆς τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν διαβήματος τῆς κοινοτικῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοσοῦτο φαίνεται ξενίσαν κύκλους τινὰς τῆς Ἀλεξανδρείας, ὥστε ἡ δυσμενὴς ἡχώ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐντυπώσεων νὰ ἀκουσθῆ καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, ὡς δῆλον ἐξ ἀνταποκρίσεώς τινος ἐκ τῆς αἰγυπτιακῆς μεγαλοπόλεως δημοσευθείσης ἐν πρῶνῃ ἀθηναϊκῇ ἐφημερίδι. Ἄλλ' οἱ γνώσκοντες τοσον τὸ ζήτημα τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ κράτους, ὅσον καὶ τὸ ἐν Αἰγύπτῳ ἐκκλησιαστικὸν καὶ κοινοτικὸν καθεστὸς ἐκπλησσονται εἰλικρινῶς ἐπὶ τῇ ἀγνοίᾳ τῶν πραγμάτων τούτων, ἢν ἐπιδεικνύουσιν οἱ πικροὶ ἐπικριταὶ τῶν σκεψέων τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Ὑπάρχει ὡς ἀναπτύσσει καὶ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ τοῦ «Πανταίνου», μια τάσις τοῦ κράτους νὰ περιορίσῃ ἢ καὶ νὰ καταργήσῃ τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰ δημοσια σχολεῖα. Ἡ τάσις αὕτη εἶνε νόθος, δὲν ἐκπροσωπεῖ οὐδὲν τὴν βούλησιν τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ κράτος πολιτῶν, οὐδὲν κατὰ συνθήκην ἐκπροσωπεῖ ἢ κυβερνήσεως τῆς χώρας, διότι δὲν ὑπάρχουν γονεῖς ἀρνούμενοι τὴν παροχὴν θρησκευτικῆς διδασκαλίας εἰς τὰ τέκνα των. Ἀλλὰ καὶ ὑποτεθῆ ὅτι ἡ πολιτεία προβῶναι εἰς τὸ ἀντιστασιακὸν μέτρον τοῦ περιορισμοῦ αὐτῆς, ὅστις ἰσχυρισμὸς αὐτοχρημα πρὸς κατάργησιν, ἢ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ μερμηρήσῃ περὶ τοῦ τρόπου τῆς θρησκευτικῆς μορφώσεως τῶν μελῶν της, διότι τοῦτο ἀκριβῶς ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν αὐτῆς ἀποστολὴν καὶ τὸν ἀποχωρῶντα τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς λόγον. Ἡ Ἐκκλησία λοιπὸν Ἀλεξανδρείας δὲν δύναται νὰ παραμεινῇ ἀδιάφορος πρὸς τὸ δημιουργούμενον μεινεκτικὸν τοῦ μελλοντος διὰ τὰ θρησκευτικὰ καθεστὸς ἐν τοῖς σχολείοις τῶν κοινοτήτων τοῦ κλίματος της. Ὅταν ἀντιληφθῆ ὅτι οἱ διευθύνοντες τὰ κοινὰ ταυτίζουσι τὴν «πρακτικότητα» τῆς παιδείσεως τῶν ἐλληνοπαίδων πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ἀγνοίαν καὶ ἀδιαφορίαν, θὰ καταφυγῇ εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον, ἀδιαφοροῦσα πρὸς τὰς ὁρέξεις τῶν ὀλιγων νομζόντων ἑαυτοὺς «προηγμένους», κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον τὸ Κατηχ. Σχολεῖον δὲν ἀποτελεῖ ὑποκατάστασιν τοῦ δημοσίου σχολείου, ὡς ἀφορῶν εἰς μόνον τὸν θρησκευτικὸν καταρτισμὸν τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ. Ἐνταῦθα, ἐν Ἀθήναις, ἡ προοδος τοῦ Κατηχ. Σχολείου χωρεῖ ἀλματικῶς, καὶ οὐδεὶς ποτε ἐσκέφθη νὰ κακίσῃ τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τὸ ἔργον της τοῦτο, δι' οὗ καὶ ἐν ᾧ πραγματοὶ τὸν ἀληθῆ της προορισμὸν. Ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὅσο μᾶλλον σκοπιμώτερον ἐξαπλοῦνται καὶ ὀργανοῦνται τὸ Κατηχ. Σχολεῖον, τοσῶν πλειονων καὶ θερμότερων ἐπαίων ἀξιοῦνται οἱ θρησκευτικοὶ τοῦ λαοῦ λειτουργοί. Διὰ τοῦτο ὁ αἰγυπτιακὸς Ἕλληνας τύπος ἀντι ἐπικρίσεων θὰ ὀφείλει νὰ ἐπευφημήσῃ μᾶλλον τὴν Ἐκκλησιαστικὴν τοῦ ὀρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ τῆς Αἰγύπτου Ἀρχὴν ὡς ἐπαγρυπνοῦσαν ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν διαφορῶν τοῦ ποιμνίου

της καὶ νὰ συνεργασθῆ μετ' αὐτῆς ὡς γνήσιος ἐκπρόσωπος τῶν ἀληθῶν ἐν τῷ ζήτηματι τούτῳ διαθέσεων καὶ φρονημάτων τοῦ αἰγυπτιώτου Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ δυσκολία τῶν εὐκόλων.

Εἶνε πλέον κοινολεκτος ἀλήθεια ὅτι ἡ διὰ λόγων ἀντίδρασις κατὰ τῆς φραγκικῆς μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου νεολαίας προπαγάνδα δὲν τελεσφορεῖ, ἂν μὴ συνοδεύηται καὶ δι' ἔργων ἢ, μᾶλλον, ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ πᾶς περὶ αὐτῆς καὶ κατ' αὐτῆς λόγος, καὶ ν' ἀντικατασταθῆ διὰ σωπηλῆς πράξεως. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ πρᾶξις μια καὶ μονη: ἡ ἴδουσις καὶ ὀργανώσις σχολῶν ἑλληνορθόξων κατὰ τὸν τύπον τῶν Λυκείων, ἐν οἷς νὰ παρέχωνται εἰς τοὺς τροφίμους πάντα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα καὶ τὰ ἐφόδια, τὰ ὅποια ἀναζητοῦν οἱ γονεῖς εἰς τὰ σχολεῖα τὰ φραγκικά. Ποσάκις πόσα ἐγράφησαν καὶ ἐλέχθησαν μέχρι κόρου περὶ τῆς ἐνταῖς σχολαῖς τῶν μοναχικῶν τῆς Φραγκίας ταγμάτων συντελουμένης ὀλεθριωτάτης διαστροφῆς τῆς θρησκείας, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος τῶν ἑλληνοπαίδων ποσάκις πόσαι ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι ἐδοκιμαίσθησαν πικρῶς ἐκ τοῦ προσηλυτισμοῦ τῶν τέκνων των, καὶ πόση ἐξεχύθη πικρία εἰς μυρίας ἐφημερίδων στήλας κατὰ τῆς καταστάσεως ταύτης. Ἐν τούτοις οἱ γονεῖς ἐξακολουθοῦν νὰ στέλλουν τὰ τέκνα των εἰς τὰ στρεβλωτήρια ταῦτα, διότι, ἀπλούστατα, δὲν ἔχομεν ἰδικὰ μας ἀνάλογα σχολεῖα. Ἐν ἄλλῃ, στήλῃ δημοσιεύομεν τί κατορθώθη τόσον ἀκόπως, ἀλλὰ καὶ τοσον τελεσφόρως ἐν Μιτυλήνῃ πρωτοστατοῦντος τοῦ μητροπολίτου της καὶ συνευδοκούντων ὀλιγων μόνον φιλογενῶν κυρίων ὑψώθη ἀμέσως μέγας μεγαλωστί εἰς ἀντιπροπαγανδικὸς φάρος, ὁ ὅποιος, ἐν διαστήματι μῶλις ἔτους, ἀνήχθη εἰς κολοσσιαίαν ἐπιχείρησιν, ἐφ' ὅσον αἱ ὀλίγαι τὸ πρῶτον καταβληθείσαι χιλιάδες ἐπολλαπλασιασθησαν σήμερον εἰς προὔπολογισμὸν δύο σχεδὸν ἑκατομμυρίων. Διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον, ὅτι αἱ οἰκογένειαι εὗρον ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ ὄχι μόνον ὅτι ἐζήτουν ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς φραγκικῆς προπαγάνδας, ἀλλὰ καὶ τι πολλῶν πολυτιμότερον: τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν ἀρτιότητα τῶν τέκνων των. Ταῦτα δὲν στέλλονται πλέον οὔτε εἰς Νάξον, οὔτε εἰς Τήνον καὶ ὅσα φραγκικά σχολεῖα ὑπάρχουν ἐν Μιτυλήνῃ, θὰ κλεισθῶν ἐλλείψει ὑποτροφῶν. Εἶνε εὐκολον νὰ ἰδρυθῶσι καὶ ὀργανωθῶσι τοιαῦτα σχολεῖα πολλαχού τοῦ κράτους. Ἀρθήτωσαν πλέον ὅσα περιβαλλοῦν μὲ τοσην δυσκολίαν καὶ τὰ εὐκόλυτερα τῶν πραγμάτων. Καὶ εἶνε γνωστά.

Ἐπὶ τέλους!

Ἐν τινι τῶν τελευταίων φυλλῶν τοῦ «Πανταίνου» τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας δημοσιεύεται «συνοδικὴ ἀποφασίς καθαιρέσεως Βασιλείου Δεβέντη» καταλαμβανουσα μὲ τὰ μικροτέρα τυπογραφικὰ στοιχεῖα τὸ ἡμῶν σχεδὸν τοῦ φύλλου. Τίς δὲν ἐγνωρίσε τὸν ἀπανταχοῦ γῆς ἀγρυττευσαντα τοῦτον τυχοδιώκτην, ὅστις διὰ τῶν ἀνομημάτων τοι κατεστειματιζε τὸ κατὰ τὰς περιστάσεις ἐκασιοτε φερομενον καὶ ἀποβαλλόμενον ὑπ' αὐτοῦ ἱερὸν ἔνδυμα τοῦ κληρικοῦ. Σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τὴν εἰς διακονον χειροτονίαν του ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατέστη περιεκομιστοσ ἐπὶ τῇ

ἀτασθάλω διαγωγῇ του, ἐκδιωχθεὶς δὲ ἐκεῖθεν μετήνευγε τὴν κακουργίαν του εἰς Κρήτην, Ἑλλάδα, Ρουμανίαν, Σερβίαν, Ἰταλίαν, Αὐστρίαν, Μαρόκον, Ἀλγέριον καὶ... Ἀμερικὴν! Κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ φρουραρχείου Ἀδριανουπόλεως εἰς φυλάκιον καὶ πρόστιμον, κατελάμβανεν ἱερατικὰς θέσεις ἀνευ κανονικοῦ διορισμοῦ, ἐσφετερίζετο τίτλους «διδάκτορος τοῦ δικαίου τῆς Σορβώνης», ἀπηλάθθη ἐκ Ρουμανίας ὑπὸ τῆς ρουμανικῆς ἀστυνομίας, διηύθυνεν ἐστιατόρια καὶ καπηλεία, ἐπηγγέλλετο τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Παν. Ταφου, αὐτεκαλεῖτο ὅτε μὲν «Ἐπίσκοπος Ἐλευθερουπόλεως» ὅτε δὲ «ἐψήφισμένος Γάβρης», μετεπώλει εἰς ἔβραιους μεταπράτας ἐπιπλα νῶων, κ.τ.λ. κ.τ.λ. Ταῦτα πάντα λαβούσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, κηρυχθεῖσα ὡς μόνη ἀρμοδία πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἐπὶ καθαιρέσει μνηύσεως κατὰ τοῦ ἐν λόγω ἀγύρτου, παμφηφεί καθήρεσεν αὐτὸν τοῦ ἐν φέρει βαθμοῦ τοῦ πρεσβυτέρου, ἀπηλλοτριώσεν αὐτὸν εἰς τὸ διηνεκὲς παντος ἐκκλησιαστικοῦ βαθμοῦ καὶ πάσης συναφοῦς τιμῆς, κατήγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν τῶν λαϊκῶν τάξιν καὶ διέταξε τὴν τε δημοσίευσιν τῆς καθαιρετικῆς πράξεως καὶ τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς ἀποφάσεως πρὸς τοὺς Πρόεδρους τῶν κατὰ τόπους ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, «ἵνα εἰς τοῦτιδον οἱ τε Ποιμένες καὶ οἱ ποιμαινόμενοι ἀπέχωσι πάσης μετ' αὐτοῦ, ὡς μετὰ κληρικοῦ, ἐπικοινωνίας».

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διὰ Διατάγματος τῆ 30ῆ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἐκδοθέντος καὶ τῆ 31ῆ τοῦ αὐτοῦ καταχωρηθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 121 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐκλήθησαν οἱ Σ. Μητροπολίται Χίου κ. Ἱερώνυμος, Δρύνουπόλεως κ. Βασίλειος, Ἀδριανουπόλεως κ. Πολύκαρπος καὶ Νικοπόλεως καὶ Προβέξης κ. Ἰωακείμ, ἵνα μετὰ τῶν νῦν Συνοδικῶν Σ. Μητροπολιτῶν Πατρῶν κ. Ἀντωνίου, Σύρου κ. Ἀθανασίου, Μονεμβασίας καὶ Λακεδαίμονος κ. Γερμανοῦ, καὶ Δημητριάδος κ. Γερμανοῦ (τοῦ Σ. Ναυπακτίας κ. Ἀμβροσίου ἀπαλλασσομένου τῶν συνοδικῶν αὐτοῦ καθηκόντων) συνεχίσωσι τὴν ΟΔ' Συνοδικὴν περίοδον, τὴν ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου π. ἔ. ἀρχαμένην, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου.

—Τὴν 26 Ἰουλίου ἐγένετο ἡ κηδεῖα τοῦ τὴν προτεραίαν τελευτήσαντος ἀειμνήστου Μητροπολίτου Θήρας Ἀγαθαγγέλου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῶ Ἀθηνῶν. Ἐχοροστάτησεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν καὶ τῶν ἐν Ἀθήναις παρεπιδημούντων Ἀρχιερέων καὶ πολλῶν ἀρχιμανδριτῶν καὶ Πρεσβυτέρων. Μέγα πλῆθος λαοῦ παρέστη κατὰ τὴν κηδεῖαν, ἐν τέλει τῆς ὁποίας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀπήγγειλε τὴν δημοσιευομένην ἐν τῷ φύλλῳ τούτῳ ὁμιλίαν. Καθ' ὁμόθυμον ἀπαίτησιν τῶν Θηραίων τὸ λείψανον τοῦ μακαρίτου Μητροπολίτου Θήρας ἀνεκομίσθη εἰς Θήραν, ὅπου ἐπίσης ἐψάλη ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία, παρισταμένου ἀπειροῦ πλήθους.

—Ὁ Παν. Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας δι' ἐπισήμου γράμματος αὐτοῦ πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν ἀνεκοίνωσε τὴν καθαιρέσιν τοῦ Βασιλείου Λεβέντη ἢ Ἀνυφαντοπούλου, ὅστις ἐλημνήματο πανταχοῦ τὴν εὐπρέπειαν, τὴν εὐσημισίαν καὶ τὴν ἠθικὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ κληρικοῦ, καταπιλώσας τὸ σῆμα τὸ ἱεροτικὸν διὰ προύξων ἀτιμωτικῶν, αἰτινας λεπτομερῶς ἀναγράφοντα ἐν τῇ δημοσιευομένῃ ἐν τῷ «Πανταίῳ» (ἀριθμ. 23, 1928) Συνοδικῇ πράξει τῆς καθαιρέσεως.

—Τῆ 31 παρελθόντος μηνὸς Ἰουλίου ἐτελέσθη τὸν βίον ἐν Προβέξῃ ὁ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νικοπόλεως καὶ Προβέξης Βοηθὸς Ἐπίσκοπος Φωτικῆς Ἰωακείμ. Τῆς κηδεῖας του προέστη ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος.

—Ἡ ὑποβληθεῖσα τῇ Ἱερῷ Συνόδῳ ἐπ' ἀριθ. 2 καὶ ἀπὸ 25 Ἀπριλίου ἐν. ἔτ. ἀπόφασις τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου Κερκύρας κατὰ τοῦ Ἱεροῦς Χριστοδοῦλου Ἀρσίνῃ, ἐφημερίου Στερεωτῶν Κερκύρας, δι' ἧς ἐπεβλήθη αὐτῷ ἡ ποινὴ τῆς εικοσαήμερου ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας, μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ δικαιωμάτων, διεβιβάσθη τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Θρησκευμάτων πρὸς ἔγκρισιν τῆς ἐκτελέσεως.

—Ὡσαύτως ἡ ὑπ' ἀριθ. 3 καὶ ἀπὸ 27 Ἀπριλίου ἐν. ἔτ. ἀπόφασις τοῦ ὡς ἄνω Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς διαληφθείσης Ἱερῶς Μητροπόλεως Κερκύρας, δι' ἧς ἐπεβλήθη τῷ Ἱερῷ Εὐσταθίῳ Νικοκάβουρα ἐφημερίῳ Ἁγίου Γεωργίου Κερκύρας, ἡ ποινὴ τῆς εσσαραοντηήμερου ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας, μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ δικαιωμάτων, διεβιβάσθη τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Θρησκευμάτων πρὸς ἔγκρισιν.

—Διεβιβάσθη τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Θρησκευμάτων, πρὸς ἔγκρισιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 16 καὶ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου ἐν. ἔτ. ἀπόφασις τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερῶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος, δι' ἧς ἐπεβλήθη τῷ Ἱερῷ Πέτρῳ Κωνσταντίνῳ ἐφημερίῳ Σιάμ, τῆς διαληφθείσης Ἱερῶς Μητροπόλεως, ἡ ποινὴ τῆς ἑπταμηνίου ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας, μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας ἀποροδόντων δικαιωμάτων αὐτοῦ.

—Ἡ περὶ ἀνασυστάσεως τῆς Ἱερῶς Μονῆς «Φραγκηδῆματος», τῆς Ἱερῶς Μητροπόλεως Ἡλείας, πρότασις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας, διεβιβάσθη τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Θρησκευμάτων πρὸς ἔκδοσιν τοῦ σχετικοῦ Διατάγματος.

—Ὡσαύτως ἡ περὶ συγχωνεύσεως τῆς Ἱερῶς Μονῆς Ἁγίου Κωνσταντίνου, εἰς τὴν Ἱερῶν Μονῆν «Μελεσίνης», πρότασις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φθιώτιδος διεβιβάσθη τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Θρησκευμάτων διὰ τὰ περαιτέρω.

—Διὰ Διατάγματος τῆ 18 Ἰουνίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῆ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρηθέντος ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ἐχαρίσθη τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17 π. ἔτ. συνοδικῆς ἀποφάσεως τῷ Ἱερῷ Γεωργίῳ Φατσέα Ἐφημερίῳ Πιτσινέικων τῆς Ἱερῶς Μητροπόλεως Κυθήρων.

—Ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργεῖου τῶν Θρησκευ-

μάτων ἢ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 582 ἐν. ἔτ. ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ἐπιβληθεῖσα ποινή, τῆς τεσσαρακονθήμερου ἀργίας ἀπὸ πάσης Ἱεροπραξίας μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ δικαιωμάτων, εἰς τὸν ἐφημέριον τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Τριπόλεως Παναγιώτην Σινόπουλον.

— Ἐχορηγήθη τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Δημητριάδος ἡ παρ' αὐτοῦ αἰτηθεῖσα μηνιαία ἀπουσίας ἄδεια δι' Αἰδηψὸν πρὸς χρῆσιν λουτρῶν.

— Ἐκ Λέσβου πληροφοροῦσιν ἡμᾶς ὅτι διὰ τῆς ἰδρύσεως «Ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου θηλέων» ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς νήσου τῇ πρωτοβουλία τοῦ σεβ. μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου ἐλύθη κατὰ τὸν ἀπλοῦστερον καὶ ἀσφαλέστερον τρόπον τὸ καὶ τὴν λεσβιακὴν κοινωνίαν μιστίζον πρόβλημα τῆς λατινικῆς προπαγάνδας. Ἦτο γνωστὸν ὅτι περὶ τὰ 50 κοράσια τῶν καλλιτέρων οἰκογενειῶν τῆς Μυτιλήνης καὶ ἄλλων κοινοτήτων τῆς νήσου ἐφοίτων εἰς τὰ σχολεῖα τῶν λατινικῶν μοναχικῶν γυναικειῶν ταγματῶν Σύρου, Τήνου, Νάξου κλ., εἰς τὰ ὅποια ἀσκεῖται ἐπὶ τῶν ἀπαλῶν ψυχῶν τῶν ἑλληνοπαίδων συστηματικὴ ἀντροδόξος καὶ ἀντεθνικὴ προπαγάνδα. Ἐντεῦθεν ὁμοηθελῆς ὁ σεβ. μητροπολίτης ἀπεφάσισε τὴν ἰδρύσιν Λυκείου Ἑλληνογαλλικοῦ, ἧτοι ἰδρύματος ἐκπαιδευτικοῦ τοιοῦτου, ὥστε νὰ ἀντικαθιστᾷ κατὰ πάντα τὰ ὑπὸ τῶν γονέων προτιμώμενα ἐν τοῖς φραγκοῖς σχολείοις ἐφόδια. Πρὸς τοῦτο συσχεφθεὶς μετὰ τινῶν ἐκ τῶν προκρίτων Μυτιλήνης οἰοὶ οἱ κ. κ. Κάμφωνας, Μουζιάας, Δημακόπουλος, Δουκαρέλλης καὶ Χριστόφας, ἵδρυσεν Σύλλογον Φιλομούσων, ὅστις ἀνέλαβε τὸ Λύκειον ὑπὸ τὴν προστασίαν του, ἕκαστον δὲ μέλος τοῦ Συλλόγου κατέβαλε δι' ὀλίγον χρονικὸν διάστημα ἀνά δισχιλίας δραχμᾶς. Ἀμέσως προσελήφθη ὁργανωτὴς καὶ διευθυντὴς ὁ τέως ἐν Κων)πόλει ἐπὶ τριακονταετίαν διευθυντὴς τοῦ ἐκεῖ Ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου κ. Π. Ἀποστολίδης, ὡς καὶ γαλλίδες καθηγήτραι ἐκ Παρισίων καὶ ἄλλοι καθηγηταὶ τῆς μουσικῆς, τῆς γυμναστικῆς, τῆς ἀγγλικῆς κλ. Οὕτω δὲ ἡ σχολὴ θαυμασίως διοργανοῦσα ἐλειτούργησεν ἀπροσκόπτως μετὰ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ 1.200.000. Ἡ εὐδότης τοῦ ἐγχειρήματος ἤγαγεν εἰς ἐπέκτασιν τῆς Σχολῆς δι' ἐνοικιάσεως τριῶν ὧραίων μεγάρων μετὰ κήπων θαυμαστῶν, σήμερον δὲ ἀριθμεῖ πλείονας τῶν 150 μαθητριῶν, κατανεμημένων εἰς οἰκοτρόφους, ἡμιοικοτρόφους, καὶ ἐξωτερικὰς. Ἡ μυτιληνιακὴ κοινωνία περιβάλλει τὸ ἴδρυμα δι' ἰδιαίτερας στοργῆς, ἐπιδεικνύει δ' ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν προκοπὴν αὐτοῦ, ὡς ἐδείχθη ἐκ τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἐκπαιδευτικῶν ἔτος ἐξετάσεων τοῦ Λυκείου, δι' ὧν κατεμαρτυρήθη ἡ μεγίστη αὐτοῦ ἐπιτυχία, ὑπερβαλοῦσα καὶ τὰς αἰσιωτέρας τῶν προσδοκιῶν.

— Αἱ αὐταὶ πληροφορίες ἀναφέρουσιν ὅτι προνοία τοῦ σεβ. μητροπ. Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου ἀνασυνεστήθη ἐν Μυτιλήνῃ ἡ τόσον καὶ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἀκμιάσασα καὶ καρποφορήσασα πασίγνωστος ἐν Σμύρῃ θρησκευτικὴ Ἀδελφότης «Εὐσεβεία», διὰ τοῦ ἱεροῦ κηρύγματος ἰδίᾳ δρᾶσασα καὶ διὰ τὴν ἄλλην ὑψηλὴν αὐτῆς διακριθεῖσα ἀποστολήν. Τὴν ἀνα-

βίωσιν τῆς ἀδελφότητος ἡ μυτιληνιακὴ κοινωνία ἐχαιρέτησε μετὰ πολλῆς τῆς χαρᾶς, ὡς δῆλον ἐκ τῆς ἀθρόας ἐγγραφῆς μελῶν καὶ τῆς στενῆς παρακολουθήσεως τοῦ ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ γινομένου πυκνοῦ ἱεροῦ κηρύγματος, οὗ κυρίως παράγων τυγχάνει ὁ ἐκπαλαί γνωστὸς ἐπὶ εὐσεβείᾳ καὶ δημοτικῇ δεινότητι ἱεροκήρυξ κ. Σάββας Παπαγρηγοριάδης.

— Ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ἀνηγγείλαμεν τὸν αἰφνίδιον θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Δράμας Λαυρεντίου Β. Παπαδοπούλου. Οὗτος ἐγεννήθη ἐν τῷ μικρῷ χωρίῳ Βαρενοῦ τῆς Κρώμνης κειμένης ἐν τῇ Διοικήσει τῆς Ἀργυρουπόλεως ἔδρας τῆς Ἐπαρχίας Χαλδεῖας Χεροϊάνων—Κερασσοῦντος τοῦ Νομοῦ Τραπεζοῦντος τέκνον τοῦ ἱερέως Παπαβασιλείου καὶ τῆς Προσβυτέρας αὐτοῦ Βαρβάρας. Τὰ πρῶτα μαθήματα ἐδιδάχθη ἐν τῷ νηπιαγωγεῖο τοῦ χωρίου του καὶ εἶτα ἐξηκολούθησε τὰς σπουδὰς του ἐν τῷ ἡμιγυμνασίῳ Ἀργυρουπόλεως. Τῷ 1881, τῇ προστασίᾳ τοῦ φιλομούσου Ἀρχιερέως τῆς Ἐπαρχίας Κυροῦ Γεωργασίου εἰσήχθη εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης ὅπου ἐπὶ ἑπταετίαν φοιτήσας ἀπεπεράτωσε τὰς σπουδὰς του μετὰ τὸν βαθμὸν ἀριστα ἐπὶ διευθυντοῦ τοῦ ἀειμνήστου Γερμανοῦ Γρηγορά. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Πατριαρχείων εἰσῆλθεν ὡς διάκονος ἐπὶ Νεοφύτου τοῦ Η'. ὁπόθεν μετὰ διετὴ ὑπηρεσίαν προήχθη εἰς Μητροπολίτην Χαλδεῖας Χεροϊάνων—Κερασσοῦντος τῇ 12 Μαΐου 1905. Τὴν Ἐπαρχίαν Χαλδεῖας—Κερασσοῦντος ἐποίμανεν ἐθνοφελῶς μέχρι τοῦ 1922 ὅτε ἐποθετήθη εἰς τὴν Μητροπόλιν Δράμας. Ὑπῆρξεν ἰδρυτὴς τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου Ἡραδάρεως, τοῦ Ταπητουργεῖου Ἀργυρουπόλεως καὶ πλείστων Δημοτικῶν καὶ Ἀστικῶν Σχολῶν καὶ Ἡμιγυμνασίου τῆς Ἐπαρχίας Χαλδεῖας—Κερασσοῦντος. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ὑπηρεσίας του ἀπεστάλη τῷ 1895 ὡς ἔξαρχος εἰς Κρήτην, Μυτιλήνην, Ρακοπερσρένην, Δράμαν, Μοσχονήσια κ.τ.λ. Ἀτυχῶς ὁ φοβερὸς Πανευρωπαϊκὸς πόλεμος οὐχὶ ὀλίγα κατὰ ἐπεσώρευσεν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν καὶ τὸ ποίμνιόν του μεθ' οὗ καὶ χάριν τοῦ ὁποίου πλείστα ἠγωνίσθη καὶ ἔπαθε. Τῷ 1915 ἤχθη βιαίως εἰς Ἐρζεροῦμ ἐφυλακίσθη, ἐδικάσθη καὶ ἠθωώθη. Τῷ 1922 τὸ ἐν Ἀμασειᾷ Ἰστικλάλ Μαχκεμεσὴ ἦτοι τὸ Δικαστήριον τῆς Ἀνεξαρχείας κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς θάνατον μετὰ τῶν ἄλλων Μητροπολιτῶν τοῦ Πόντου. Ἡ συμφορὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ἀνεξωπύρωσε τὴν θρασυτητα τῶν Τούρκων οἵτινες ἤρχισαν νὰ ἀναζητῶσι καὶ συλλαμβάνωσι τοὺς ἐν Κων)πόλει ὄντας καταδικασθέντας ὁμως ὑπὸ τοῦ Κεμάλ Μητροπολίτας. Συνωδευόμενος ὁμως ὑπὸ Ἀγγλικῆς Φρουρᾶς κατῶρθωσε νὰ διαφύγῃ τοποθετηθεὶς Μητροπολίτης Δράμας τὴν ὅποιαν μετὰ Χριστιανικῆς ἀγαθότητος καὶ ὡς καλὸς πατὴρ συμπάσχων μετὰ τοῦ ποιμνίου του ἐποίμανε.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Διῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν μεταβαίνων εἰς Εὐρώπην χάριν λουτροθεραπείας ὁ σεβ. μητροπολίτης Λεοντοπόλεως κ. Χριστοφόρος.

— Εἰς γράμμα τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Πατριάρχου Ἀ-

λεξανδρέας πρὸς τὸν σεβ. Τοποτηρητὴν τοῦ Πατριαρχείου τῶν Κοπτῶν περὶ ἀποστολῆς Κοπτῶν ὑποτρόφων εἰς Ἑλλάδα χάριν θεολογικῶν σπουδῶν, οὗτος ἀπήντησεν εὐχαριστῶν καὶ διαβιβάζων τὸν θυμασμὸν τῆς Κοπτικῆς ἱεραρχίας ἐπὶ τῇ πατριαρχικῇ προτάσει. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κοπτικὴ Σύνοδος εἰς οὐδεμίαν ἀκόμη προέβη ὀριστικὴν ἐπὶ τούτου ἀπόφασιν, ἀνεκοινώθη ὅτι θὰ εἰδοποιηθῇ ἐν καιρῷ ὁ Πατριάρχης περὶ ἀποστολῆς Κοπτῶν ὑποτρόφων καὶ εἰς Ἑλλάδα καὶ εἰς τὸ Ἱεροδιδασκαλεῖον Ἀλεξανδρείας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Οἱ «Πατριαρχικοὶ» οὐ μόνον ἀνακαθαρίζουσι τοὺς προσχωροῦντας εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἀντιπάλων «ἀνακαινιστικῶν» τάξεων ναοῦς, ἀλλὰ καὶ ἀναχειροτονοῦσι, καὶ δὴ καὶ ἀναβιβάξουσιν πάντας τοὺς εἰς τὴν «πατριαρχικὴν» Ἐκκλησίαν ἐκ τῆς «Συνοδικῆς» προσερχομένου, τοῦτο δ' οἱ ἀντίθετοι χαρακτηρίζουσιν ὡς τὸ θλιβερώτερον τῶν συγχρόνων φαινομένων.

— Ἐν τῷ ἐν Πετροπόλει ἐπ' ἐσχάτων συγκροτηθέντι συνέδριῳ τοῦ συνδέσμου τῶν ἀδελφῶν ὁ πρόεδρος ἀνέγνω εἰσήγησιν περὶ τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ θρησκευτικῶν ὁργανώσεων. Ἐξ αὐτῆς ἀρ. ὁμειθεύσας πληροφ. ὅτι ἐν Πετροπόλει ὑπάρχοντες ἐν ὄλ. 200 θρησκευτικαὶ ὁμάδες καὶ περὶ τὰ 10 θρησκευτικὰ σωματεῖα ἢ κοινότητες, ἔχουσαι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν 200 ναοῦς καὶ διατηροῦσαι 5 ἀνωτέρας θεολογικὰς σχολὰς. Αἱ ὀρθόδοξοι ὁργανώσεις ἀνέρχονται εἰς 152, τούτων δὲ πολυαριθμότεραι εἶνε αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὴν πατριαρχικὴν μερίδα, καίτοι ὁ ἀριθμὸς τῶν «ἀνακαινιστῶν» (τῆς Συνοδικῆς μερίδος) ἀπὸ τίνος ἤρξαι αὐξανόμενος.

— Εἰς Σόφίαν ἀφίκετο ἐπιτροπὴ ἀπεσταλμένη ὑπὸ τοῦ κολλεγίου τῶν ἐν Κάρλοβιτς ρώσων ἀρχιερέων ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ συμβιβῶσιν τὰ διεστῶτα ἐν τῇ ρωσικῇ παροικίᾳ τῆς βουλγαρικῆς πρωτευούσης, ἀπὸ πολλοῦ χρόνου διαβιβωσκομένης ὑπὸ ἐσωτερικῶν ἐριδῶν.

— Καὶ ἐν Γερμανίᾳ τὰ δικαστήρια δὲν ἀνεγνώρισαν εἰς τὰ Σοβὲτ τὸ δικαίωμα τῆς κατοχῆς τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ρωσικῶν ναῶν. Ἐπ' ἴσης ἐν Ἀμερικῇ παρομοία δίκη ἀπέβη ὑπὲρ τοῦ μηρ. π. Πλάτωνος καὶ κατὰ τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὴν ἀνακαινιστικὴν ἐκκλησίαν Κεδρόφ.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

— Οἱ ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς ὀπαδοὶ τοῦ ρωμαϊκοῦ δογματος ἀνέρχονται εἰς 19,689,049, ἔχοντες 25,773 ἱερεῖς καὶ 18,283 ναοὺς, 141 σεμινάρια μετὰ 14,432 μαθητῶν.

— Κατὰ στατιστικὴν κατολικῶν περιοδικῶν, ἐν Ὀλλανδίᾳ, χώρα κατὰ πλειονότητα κατοικικῶν πρωτεσταντικῆ, ἐπὶ συνόλου κατοικικῶν 6,000,000 οἱ κατόλικοι ἀνέρχονται εἰς 2,500,000, ἔχοντες ἐνοριακοὺς μὲν ἱερεῖς 5,000, σχολεῖα δ' ἐνοριακὰ 2,000.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Τιμοθέου Ἀναστασίου, *Τὸ Κυριακόν. Τόμ. Β'.* Ἐρμηνευτικαὶ μελέται καὶ ἠθικαὶ ὁμιλίαι ἐπὶ τῶν Ἐδαγγελίων τῶν Κυριακῶν ὅλου τοῦ ἔτους καὶ δώδεκα μεγάλων ἑορτῶν, ἐν Ἀθήναις 1927. — Ὡς προαναγγελάμεν

ἐξεδόθη ἡδη ὁ β'. τόμος τοῦ Κυριακοῦ τοῦ ἀκαμάτου κήρυκος τοῦ θείου λόγου Σεβ. Μητροπολίτου Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας. Προτάσσεται εἰσαγωγικῶς μελέτη περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου, ἀνευ τοῦ ὁποίου ἡ λειτουργία καθίσταται ἀτελής, καὶ ὑποδεικνύεται τὸ ἀπαράιτητον καθῆκον παντὸς Ἐπισκόπου καὶ παντὸς μεμορφωμένου κληρικοῦ τοῦ κηρύττειν τακτικῶς τὸν θεῖον λόγον. Ἐφεξῆς παρατίθεται τὸ κείμενον ἐκάστης Ἐδαγγελικῆς περικοπῆς, καὶ ἐπακολουθεῖ ἐρμηνεῖα αὐτοῦ, μετ' ἣν ὁμιλία σχετικὴ πρὸς τὴν περικοπὴν. Τὸ σύστημα τοῦτο καθώρισεν πρῶτος ὁ ἀείμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀστραχανίου καὶ Σταυρουπόλεως Νικηφόρος Θεοτόκης εἰς τὸ κλασσικὸν «Κυριακοδόμιον». Ἄλλ' ἡ ἐρμηνεῖα τοῦ κειμένου παρὰ τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Καλαβρύτων ἀποτελεῖ «ἐρμηνευτικὴν μελέτην» πρὸς τελειαν διαφῶτισιν αὐτοῦ, ὅπου δὲ παρίσταται ἀνάγκη γίνονται καὶ παρεκβάσεις πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ὡς λ.χ. ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς Ἐδαγγελικῆς περικοπῆς τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, εὐθύς ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν ἄλλαις, ἐν αἷς ἐπιλύονται πλεῖστα ζητήματα. Ἐξαιρετικῶς δ' ἐν τισὶ περικοπαῖς ὡς τῆς Κυριακῆς ιγ'. τοῦ Λουκᾶ, τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἄλλαις, ἀντὶ ἐρμηνείας παρατίθενται σύντομοι μελέται καὶ παρατηρήσεις. Ὅθεν κατ' ἀνάγκην δὲν ὑπάρχει ὁμοιομορφία ἐν τῷ ἐρμηνευτικῷ μέρει. Τοιαύτη ὁμοιομορφία ὑπάρχει ἐν ταῖς Ὅμιλίαις, ἐν αἷς συνοψίζονται τὰ διδακτικὰ συμπεράσματα ἐξ ἐκάστης περικοπῆς. Ἐκτὸς δὲ τῶν εἰς τὰς Κυριακὰς τοῦ ὅλου ἑνιαυτοῦ ἐρμηνευτικῶν μελετῶν καὶ ὁμιλιῶν (σ. 20—458) παρατίθενται τοιαῦτα εἰς ἑπτὰ ἐκτάκτους Κυριακὰς (σ. 459—528), ὡσαύτως εἰς εἴκοσι καὶ πέντε ἑορτὰς ἢ ἐκτάκτους περιστάσεις (σ. 529—876) καὶ τέλος συμπληροῦται ὁ τόμος διὰ τεσσάρων Ἐδαγγελικῶν μελετῶν περὶ διαφόρων ζητημάτων (σ. 677—731). Τοιοῦτο τὸ πλουσιώτατον περιεχόμενον τοῦ τόμου τούτου, οὐτινος ἡ σπουδαιότης καὶ χρησιμότης εἶναι καταφανής, ἰδίως κατὰ τὴν ἐποχὴν ἡμῶν, καθ' ἣν ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία ἔχει ἀνάγκην ἐποκροδομητικῶν ἀναγνωσμάτων. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐκτιμῆσας τὴν διδακτικὴν χρησιμότητα τοῦ δευτέρου τόμου τοῦ «Κυριακοῦ» τοῦ Μητροπολίτου Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας. Τιμοθέου διὰ τὰς ἐρμηνευτικὰς ἐν αὐτῷ μελέταις καὶ διὰ τὰς ἐπὶ τῶν Ἐδαγγελικῶν περικοπῶν πιασῶν τῶν Κυριακῶν τοῦ ἑνιαυτοῦ καὶ πιασῶν τῶν μεγάλων ἑορτῶν διὰ κεικὰς ὁμιλίαις, ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον πρὸς πάντας τοὺς εὐλαβεστάτους Ἐφημερίους τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς «συνιστῶν θερμῶς τὴν παρ' ἐνὸς ἐκάστου ἀπόκτησιν τοῦ χρησιμωτάτου τούτου βιβλίου καὶ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτοῦ πρὸς διδασκαλίαν τοῦ λαοῦ εἴτε ὡς βοηθήματος διὰ τὴν παρασκευὴν ὁμιλιῶν, εἴτε καὶ ὡς ἀναγνωσματος κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Κοινωνικοῦ, συνιστῶν ἐπίσης ὅπως τὸ βιβλίον ταῦτο ἀποκτήσῃ καὶ οἱ Ἱεροὶ Ναοὶ διὰ τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν».

Ἡ ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝ ΑΡΤῆΙ ΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Εἰδοποιεῖ ὅτι αἱ εἰσιτηριοὶ ἐξετάσεις καὶ αἱ ἐγγραφαὶ ἐν τῇ Σχολῇ ἄρχονται τὴν 24 Σεπτεμβρίου ἢ ἔ. ἔ. συνεπῶς οἱ ἐγγραφησόμενοι ὀφείλουσι νὰ εὐρίσκωνται ἐν Ἀρτῇ πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης.

Ἐν Ἀρτῇ τῇ 25 Ἰουνίου 1928.

(Ἐκ τῆς Ἐφορείας)

ΑΙ ΠΑΡΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ
ΕΝΕΡΓΗΘΗΣΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Πίναξ Γ'.

Εισφοραί Ναών, ἐκ δίσκων. Ζωοδόχου Πηγῆς (Λιόπεσι) δρχ. 2.500 Ἀγ. Τριάδος (Κεραμεικῶν) 609 Ἀγ. Κωνσταντίνου (Μάνδρας—Ἐλευσίνος) 3600—Ὀσίου Μελετίου 1600, Ἀγ. Θεοδώρων (Ἀ. Νεκροταφείου) 623,70 Κοιμήσεως Θεοτόκου (Κιούρκων) 601,50 Ἀγ. Γεωργίου (Κερατίνου) 400—Μεταμόρφωσης (Κουκουβαούνων) 1140 Ἀγ. Ἰωάννου (Βουλλαγμένης) 307—Ἀγ. Ἰωάννου (Μαραθῶνος) 300 Ἀγ. Ἀθανασίου (Γραμματικῶν) 430—Ἀγ. Δημητρίου (Σαλαμίνος) 350 Ἀγ. Μηνᾶ (Σαλαμίνος) 640 Ἀγ. Ἀνδρέου (Ὠρωπού) 60 Θεοτόκου Ὀδηγητρίας (Ἀμαρουσίου) 210—Ἀγ. Γεωργίου (Καρύστη) 3075 *Εισφοραί ἐκ τῶν Ταμείων τῶν Ναῶν*. Κοιμήσεως Θεοτόκου (Ρομβῆς) 7.000 Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Κιούρκων) 2.000—Ζ. Πηγῆς (Ἀγκιστριῶν) 300 Ἀγ. Νικολάου (Ἀμαρουσίου) 1.000—Μεταμόρφωσης (Πλάκας) 1.600 Ἀγ. Ἀθανασίου (Γραμματικῶν) 500. Κοιμ. Θεοτόκου (Κυνοσάργους) 500.—Ἀγ. Δημητρίου (Μάζι Μαραθῶνος) 500.—Ἀγίου Κωνσταντίνου Μανδρας (Ἐλευσίνος) 1.100. Ἱερ. Ναὸς Χρυσοσπλημωτίσεως 3.000 Ἱερὸς Ναὸς Ἐδαγγελιστρίας (Νέα Λιόσα) 510.

Εισφοραί Ἐφημερίων. Ἐμμ. Λιοδόπουλος 100—Ἐφημέριοι Ἀγ. Κωνσταντίνου (Μάνδρας) 300.—Νικ. Νικολαΐδης 100 Ἰωαν. Ρούσης 100—Σταυρος Ἀποστόλου 100 Ἀλέξ. Παπαστάμου 100—Νικ. Λαμπρόπουλος 100—Ν. Παναῆς 100.

Εισφοραί Σωματείων, Ἐπιτροπῶν καὶ Ἰδιωτῶν.—Δ. Σάλτας Βιβλιοδέτης 300—Μικρέμποροι Νέας Κοκκινιάς διὰ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Σεβαστείας κ. Γεωργίου 1500 Ἰω. Γιάκας (ἐξ Ἀμερικής) 250 Ὑποεπιτροπὴ Ἐράνων Κερατέας 1790—Σύλλογος «Ἀγίας Ζώνης» (Πατησίων) ἐξ ἐράνων Ἐνορίας διὰ τοῦ προέδρου αὐτοῦ κ. Κ. Μπετζίνη 8.820 Παναγ. Ἀλευρομάγειρος, καθηγητῆς ἐν Κοίτῃ Λακεδαιμόνος 200 Ὑποεπιτροπὴ Ἀμαρουσίου διὰ τοῦ Ἀρχ. Ἐπιτρόπου 669.

Δικασταὶ Πρωτοδικείου Πειραιῶς Δρ. 2100. Ἦτοι Χ. Οἰκονόμου (Προέδρος) 200. Πρωτοδίκαι Κλ. Βούρκας καὶ Ἀγ. Καρυστινὸς ἀνά 200, Πρωτοδίκαι Ἀ. Ἰγγλέσης, Σ. Ἀραλῆκη, Γ. Καραγιαννῆκη, Κ. Σάγκας, Β. Μακρῆς Ἡ. Ἐλευθεριάδης, Ἐμμ. Σαουνάτσος, Σ. Καραστάθης, Κ. Σούρλος, Α. Βαρθολομαΐδης, Β. Πουρναγῶς καὶ Κ. Γκολομπόπουλος, ἀνά 100, *Μάγιστροι* Α. Ἀθανασιάδης, Ρ. Νικολαΐδης καὶ Ε. Παγορόπουλος ἀνά 100.

Ὀλικὸν παρόντος πίνακος 53.125.20
Προηγούμενων πινάκων 326.386.—
Σύνολον Εἰσφορῶν Δρ. 379.511.20

Σημ. Τὸ ποσὸν τοῦτο Δρχ. 379 511.20 κατετέθη εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἐπ' ὀνόματι τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας.

ΧΑΙΡΩΝΙΔΕΙΟΝ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Ἡ Πρωτανεὶα τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου

Δηλοῦν ὅτι ἀποφάσει τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς προκηρύσσεται διαγώνισμα ἐκ τοῦ Χαιρωνίδεου κληροδοτήματος ἔχον θέμα τὴν σύνταξιν «πραγματείας περὶ τῆς Ἱστορίας καὶ τῶν μεθόδων τῆς Κατηχητικῆς».

α) Τοῦ διαγωνίσματος δικαιούνται νὰ μετέσχωσιν Ἕλληνες Θεολόγοι.

β) Ἡ πραγματεία πρέπει νὰ σύγκριται ἐκ τεσσάρων τοῦλάχιστον τυπογρ. φύλλων σχήματος ὀγδέου.

γ) Τα χειρόγραφα αὐτῆς εὐανάγνωστα καὶ ἐπὶ τῆς ἐτέρας μόνον ὄψεως τοῦ χάρτου γεγραμμένα δεόν νὰ

ἀποσταλῶσι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς μετὰ συνημμένον φακέλλου ἐσφραγισμένου καὶ φέροντος ἔνδον μὲν τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως ἔξωθεν δὲ ρητὸν φερόμενον καὶ ἐπὶ τῆς προμετωπίδος τῆς πραγματείας μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1928.

Τὸ ἐπαθλὸν τῆς βραβευθησομένης πραγματείας ὀρίσθη εἰς δραχμὰς δεκαπεντακισχίλιας, θὰ ἐκτυπωθῆ δ' αὕτη εἰς ἀντίτυπα 500 δαπάνη τοῦ κληροδοτήματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουνίου 1928 Ὁ Πρωταεὶς

Ν. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

ΔΗΜΟΠΡΑΞΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γαλατῆς Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐκποίησις τριάκοντα πέντε (35) ἐκάδων τριχῶς ἐξ αἰγῶν ἐφειλετῆς ἐσοδείας συμφώνως μὲ τὸν ὅρον τῆς σχετικῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων ἢς ἀντίγραφα κατατεθήσονται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας, τῆς Κοινοῦτητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορά ὀρίζεται τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν εἰκοσι πέντε (25) κατ' ὄκταν. Ἡ δημοπρασίαι ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Λίμνης Μιχαήλ Δ. Δάρα ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῇ συνήθει τότῃ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 26 Αὐγούστου ἢ ἐξ ἡμερῶν Κυριακῆν ἀπὸ τῆς 10ης π. μ. ὥρας μέχρι τῆς 12ης τῆς μεσημβρίας αὐτῆς ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει δὲ μείζονος προσφοράς ἢ ματαιώσεως αὐτῆς ἐνεκεν οἰουδήποτε λόγου μετὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς θὰ ἐπαναλαμβάνηται ὅσῃ καθ' ἐκάστην ἐφεξῆς Κυριακῆν ἐπὶ τῇ βάσει ἑαῶς διακηρύξεως δημοσιευομένης ἐν Λίμνῃ πρὸς τριῶν ἡμερῶν.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γαλατῆς Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐκποίησις δέκα (10) τράγων, δώδεκα (12) αἰγῶν καὶ ἑκοσι πέντε (25) ἐριφίων ἐκ τοῦ αἰγοποιμνίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς συμφώνως μὲ τὸν ὅρον συγγραφῆς ὑποχρεώσεων ἢς ἀντίγραφα κατατεθήσονται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας τῆς Κοινοῦτητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορά ὀρίζεται τῶν μὲν τράγων εἰς δραχμὰς τετρακοσίας (400) ἑκαστος, τῶν δὲ αἰγῶν εἰς δραχμὰς διακοσίας πεντήκοντα (250) ἑκάστη καὶ τῶν ἐριφίων εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πενήκοντα (150) ἑκαστον ἐκποιουμένων ὁμοῦ εἰς δραχμὰς δέκα χιλιάδας ἑπτακοσίας πενήκοντα (10750) ἢ καὶ χωριστὰ ἑκαστον εἶδος συμφώνως ὅροις συγγραφῆς ὑποχρεώσεων. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Λίμνης Μιχαήλ Δ. Δάρα ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῇ συνήθει τότῃ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 26 Αὐγούστου ἢ ἐξ ἡμερῶν Κυριακῆν ἀπὸ τῆς 10ης π. μ. μέχρι τῆς 12ης τῆς μεσημβρίας ἢ ἐν περιπτώσει δὲ μείζονος προσφοράς ἢ ματαιώσεως τῆς δημοπρασίας ἐνεκεν οἰουδήποτε λόγου μετὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς θὰ ἐπαναλαμβάνηται αὕτη καθ' ἐκάστην ἐφεξῆς Κυριακῆν ἐπὶ τῇ βάσει ἑαῶς διακηρύξεως δημοσιευομένης ἐν Λίμνῃ πρὸς τριῶν ἡμερῶν.

Τὸ Ἡγλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Μηνᾶ Χίου, ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποίησεως 1) ἑνα οἰκίσκον ἐν θέσει «Γύρος» τῆς Κοινοῦτητος Νεωχωρίου καὶ 2) τὴν τετραετὴ μίσθωσιν δώδεκα χωραφίων κειμένων εἰς διαφόρους θῆ εἰς ἀναφερομένας ἐν τῇ ἀπὸ 23 ὀυλί v 1928 προκήρυξει τοῦ Ἡγλίου, ἐν ἣ περιέχονται οἱ ὅροι τῆς ἐνεργηθησομένης δημοπρασίας καὶ ὅν οἱ βουλομένοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν προσερχόμενοι εἴτε εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, εἴτε εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἡ δημοπρασία διεξαχθήσεται τὴν 26ην Αὐγούστου ἢ ἑτοὺς ἡμέραν Κυριακῆν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν Νεωχωρίῳ τῆς Χίου καὶ ἐν τῇ συνήθει τότῃ τῶν δημοπρασιῶν, ἐνώπιον τοῦ Ἡγλίου καὶ τοῦ συμβολαιογράφου Χίου Ἐπαμ Βασιλειάδου. Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1928.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλὴμ Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται τὴν 29ην Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1928 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 1)2 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ Δημοπρασιῶν Κοινότητος Δαυλείας οἱ ἐν θέσει «Δεξιάν» περιφερείας ἀγ. Βλασίου ἐκ 18 περιπλο στρεμ. ἀγροὶ τῆς καθ' ἡμᾶς Μονῆς πρὸς δετὴ ἐνοικίασιν ἀρχομένην ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1928 καὶ λήγουσαν τὴν 1ην Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1933. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Χαριωνείας Ἀρμολ. Δηλαμάγκα ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του. καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γέροντος Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποίησεως ἕξ (6) τράγοι καὶ εἴκοσιν (20) αἴγες, ἐκ τοῦ αἰγοποιμνίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γέροντος, συμφώνως μὲ τούτους ὄρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, ἢ ἀντίγραφα κατατεθῆσονται ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας, τῆς Κοινότητος Λίμνης, καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται τῶν μὲν τράγων δραχμαὶ τριακόσαι πενήτηντα (350) ἕκαστος, τῶν δὲ αἰγῶν δραχμαὶ διακόσαι (200) ἕκαστη, ὅλαι δὲ ὁμοῦ δραχμαὶ ἕξ ἑκατὸν ἑκατὸν 6.100). Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Λίμνης Μιχ. Δ. Δάρα, ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐν Λίμνῃ, καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 29ην Ἰουλίου ἐ. ἢ ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν ἀπὸ τῆς 10ης π. μ. μέχρι τῆς 12 τῆς μεσημβρίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει δὲ ματαιώσεως αὐτῆς ἐνεκεν οἰουδῆποτε λόγου, ἢ μείζονος προσφορᾶς, μετὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτην, θὰ ἐπαναλαμβάνηται αὕτη καθ' ἕκαστην ἐφεξῆς Κυριακὴν, ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως, δημοσιευμένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γέροντος Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ ἐκποίησης τριακόντα [30] ὀκάδων τριχῶς περυσινῆς ἐσοδείας καὶ πενήτηντα πέντε [55] ὀκάδων ὁμοίας ἐφειτεινῆς ἐσοδείας ἕξ αἰγῶν, συμφώνως μὲ τούτους ὄρους τῆς σχετικῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, ἢ ἀντίγραφα κατατεθῆσονται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας, τῆς Κοινότητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν δέκα πέντε [15] κατ' ὁκτὸν διὰ τὰ τῆς περυσινῆς ἐσοδείας, καὶ δέκα ὀκτὼ [18] κατ' ὀκτὸν διὰ τὰ τῆς ἐφειτεινῆς ἐσοδείας. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Λίμνης Μιχαὴλ Δ. Δάρα, ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ, καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν Δημοπρασιῶν, τὴν 29ην Ἰουλίου ἐ. ἢ ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10ης π. μ. μέχρι τῆς 12ης τῆς μεσημβρίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει δὲ μείζονος προσφορᾶς ἢ ματαιώσεως αὐτῆς ἐνεκεν οἰουδῆποτε λόγου μετὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς θὰ ἐπαναλαμβάνεται αὕτη καθ' ἕκαστην ἐφεξῆς Κυριακὴν, ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως δημοσιευμένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Λαύρας Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς μὲν ἐνοικιάσεως οἱ ἐν θέσει Ἀχούργια ξηρικοὶ ἀγροὶ οἱ περὶ τῆς πρώην Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἀθανασίου τοιοῦτοι ὡς καὶ ὁ ἐν θέσει Ἀμπελιζή. Ὑδρομίλος εἰς μονοετὴ δὲ ἐνοικίασιν τὰ νοβελιακὰ δικαιώματα ἐκ σφαριδαμπέλου, ἀγρῶν κ. λ. π. ἐν τοῖς τόποις Δήμοις Βουρῶν καὶ Καραθίδος καὶ Καμαρῶν Αἰγίου. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 29ην Αὐγούστου ἐ. ἢ ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην—12ην π. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐνώπιον τῶν Συμβολαιογράφων ἐν Καλαβρ. Παν. Καλαντζῆ, ἐν Αἰγίῳ Χριστοῦ Κεφαλοπούλου καὶ ἐν Μαζεῖκοις Φωκ. Κατόνι. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται εἰς εἶδος σίτου διὰ μὲν τοὺς ἐν θέσει Ἀχούργια ἀγροῦς ὀκάδας 500 ὀλίμως, διὰ τοὺς περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου εἰς ὀκάδας σίτου 20—30 καθ' ὃ ἔτος σπειρόνται κατὰ στρέμμα διὰ τὸν Ὑδρομίλον 5,000 δραχμᾶς ἐτησίως, διὰ δὲ τὰ νοβελιακὰ δικαιώματα τὰ μὲν ἐν τῷ τόπῳ Δήμου Βουρῶν καὶ Καραθίδος δραχμᾶς 4,000 τὰ δὲ ἐν Καμαρῶν Αἰγίου δραχμᾶς 2,000. Ὅροι συγγραφῆς ὑποχρεώσεων εὐρίσκονται παρὰ τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς καὶ τοῖς ἐπὶ τῶν δημοπρασιῶν Συμβολαιογράφοις.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Τατάρονης προκηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν, ἐνεργηθησομένην ἐν Κερασσὸφ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου τῶν Εἰρηνοδίκου Ἀγγαίων παρουσία καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ ἡγουμλίου τῆς Μονῆς, τὴν 12ην Αὐγούστου ἐ. ἔτους ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10ης μέχρι τῆς 12ης ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἢ τριετῆς ἐνοικίας τοῦ χειμερινοθερινοῦ λειβαδίου τῆς Μονῆς καλουμένου «Μετόχι Βαρφές» ὑπὸ τὰ γνωστὰ αὐτοῦ ὄρια καὶ ὑπὸ τοῦ ὄρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 103 προκηρῦξεως ἡμῶν ἢς δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ βουλόμενοι εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Σίφνῳ Ἱερᾶς Μονῆς Βρῦσσεως Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τετραετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ κάτωθι κτήματα. 1] Ἀγροζήπος Προφήτου Ἡλίου εἰς θέσιν Κουρτσουδῆ. 2] Ἀγρὸς Ἀράδες Μύλων. 3] Ζωόμινδρα Μαρουδῆ 4] Ἀγρὸς εἰς θέσιν Χαλακιές. 5] Θύμια Θόλου. 6] Μονιάσματα εἰς Γροῦλλους Φάρου καὶ Ζωόμινδρα Κομμάτια Θεκλιές. 7] Κομμάτι Θόλου. 8] Σφυνάκη Φυρῶγεια. 9] Βαγιές Φυρῶγεια. 10] Κομμάτι Κυπαρίσση. 11] Νησίς Κυπριανῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 29ην Ἰουλίου ἐ. ἢ ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν, ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου τῶν Εἰρηνοδίκου Σίφνου κ. Ἀλεξάνδρου Μανωλοπούλου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ. Ὅθεν οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὄρων ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Μονῆς. Ἀπαντὰ τὰ ἔξοδα ἐπιβαρύνουσι τὸν τελευταῖον πλειοδότην.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Φιωνῶν Ἱερᾶς Μονῆς «Ὁ Ἅγιος Γεώργιος» Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πρὸς ἐκποίησην 1500 ὀκάδες κριθῆ, 500 ὀκάδες σίτος καὶ 100 ὀκάδες βίκος, γεννησομένης τῆς δημοπρασίας τὴν 29ην Αὐγούστου ἐ. ἢ ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 11—12 π. μ. ἐν Γιοῦργα καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλοῦ Φενεοῦ Εὐδαλ. Φούγια ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ κατὰ τοὺς ὄρους τῆς διακηρύξεως ἡμῶν, ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς. Ὡς πρῶτην προσφορὰν ὀφείζομεν διὰ μὲν τὴν κριθὴν καὶ τὸν βίκον δραχ. 4 κατ' ὀκτὸν, διὰ δὲ τὸν σίτον δραχ. 6 κατ' ὀκτὸν.

Τὸ Ἡγουμλίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζερμαστῆς Διακηρύττει ὅτι δοθείσης μείζονος προσφορᾶς ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐνεργηθείσης δημοπρασίας διὰ τὴν ἐνοικίασιν τοῦ βαλανιδοκάρπου τοῦ εὐρισσομένου ἐν θέσει Λάγιο, ἐπαναλαμβάνεται ἡ δημοπρασία τὴν 12 Αὐγούστου ἐ. ἢ ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 11—12 π. μ. ἐν Γυθειῶν καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου κ. Θ. Διακάζου συμφώνως τοῖς ὄροις καὶ ἀρχικῆς αὐτοῦ διακηρύξεως.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Λειμῶνος Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποίησης τὰς αἴγας αὐτῆς ἀνερχομένης εἰς ἐνετήντα. Ἡ δημοπρασία θὰ γεινῆ ἐν Καλονῆ, ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τῆ 12η Αὐγούστου, ἡμέρα Κυριακὴ καὶ ὥρα 9η ἕως 6η π. μ. ἐνώπιον τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου, τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Μητροπολίτου Μηθύμνης καὶ τοῦ συμβολαιογράφου Καλλονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Νικάνορος προκηρῦσσει ὅτι: Ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποίησης 2 βοῦς καὶ 7 ἀγέλαδες τῆς Μονῆς. Τὰ ἐκποιούμενα ἐκτεθήσονται εἰς θέαν ἐν τῇ προσεχῇ «Βέντζι παζάρι», ἢ δὲ δημοπρασία γενήσεται ἐν Κοζάνῃ τῆ 6η προσεχούς Σεπτεμβρίου ἡμέρα Πέμπτη καὶ ὥρα 10—12 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῆς δημοπρασίας, ἔξωθι τοῦ καφενείου Ἱ. Τσιτσέλλη, ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Κοζάνης Δημ. Πράσσου, καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὄρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 94 ἐ. ἢ διακηρύξεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἢς ἀντίγραφον παρὰ τῷ διαληφθέντι συμβολαιογράφῳ, ἐνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν.

Τύποις «Φοίνικος» Ὁδὸς Σταδίου 41 - Ἀθῆναι